

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
INSENERITEADUSKOND

TTÜ inseneriteaduskond

NÕMME JAAMA, KESKUSE JA TURU ÜMBRUSE PLANEERING

THE SPATIAL PLAN OF THE SURROUNDINGS OF NÕMME RAILWAY STATION,
CENTRE AND MARKET

BAKALAUREUSETÖÖ

Üliõpilane: Kristella Jurkatamm

Üliõpilaskood: 154067BAAB

Juhendaja: Silver Riisalo, Tallinna Keskkonnaameti haljastuse osakonna
juhtivspetsialist, MSc

Tallinn, 2018

Deklareerin, et käesolev lõputöö, mis on minu iseseisva töö tulemus, on esitatud Tallinna Tehnikaülikooli diplomi taotlemiseks ning selle alusel ei ole varem taotletud akadeemilist kraadi ega diplomit.

Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjanduslikest allikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

Autor:

(Kristella Jurkatamm, 23. mai 2018)

Üliõpilaskood:154067 BAAB

Töö vastab kehtivatele nõuetele.

Juhendaja:

(Silver Riisalo, 23. mai 2018)

Kaitsmisele lubatud: "....." 2018

kaitsmiskomisjoni esimees:

.....

(nimi, allkiri)

SISUKORD

SISUKORD	3
EESSÕNA	5
SISSEJUHATUS	6
1 LÄHTEÜLESANNE	7
2 METODOLOOGIA	9
3 ALA KIRJELDUS JA ANALÜÜSID	10
3.1 Ajalooline kujunemine	10
3.2. Koostatud projektid	12
3.3 Hetkeolukord	12
3.3.1 Teed, transport	12
3.3.2 Ühenduvus ühistranspordiga	14
3.3.3 Asutused, teenused	15
3.3.4 Elanikkond	17
3.3.5 Päike ja tuuled	18
3.3.6 Dendroloogiline hinnang	18
3.3.7 Muinsuskaitse	19
3.3.8 Vaated	20
3.3.9 Järeldused	20
4 TEOREETILISED ALUSED	22
4.1 Kvaliteetne linnakeskus	22
4.1.1 Turvalisus	23
4.1.2 Mugavus	24
4.1.3 Naudingud	26
5 PROJEKTALA LAHENDUS	28
5.1 Kontseptsioon	28
5.2 Lahenduse kirjeldus	29
5.2.1 Liikluslinnak/uisuplats ning mänguväljak	29
5.2.2 Kuulsuste väljak	30
5.2.3 Nõmme Ema park ning mängude/ürituste plats	31
5.2.4 Ajaloopark ning mänguväljak ja eakate virgestuspark	31
5.2.5 Väikevormid	32
5.2.6 Parkimiskohad, jalgrattatee	32
5.2.7 Raied ja haljastus	33
KOKKUVÕTE	34
KASUTATUD MATERJALID	36

LISAD	39
Lisa 1. Mänguväljaku ja väljõusaali skeem ja elemendid	39
Lisa 2. Ajaloopargi mänguväljaku skeem ja elemendid	41
Lisa 3. Eakate virgestuspargi skeem ja elemendid	43
Lisa 4. Katendid	46
Lisa 5. Taimmaterjal	47
Lisa 6. Küsitlus	49
Lisa 7. Dendroloogiline hindamine	50
Lisa 8. Dendroloogiline hindamine (ILEX haljastus)	57
Lisa 9. Ajaloolised fotod	69
Lisa 10. Fotod	71
GRAAFILINE MATERJAL	73
SUMMARY	74

EESSÕNA

Käesolev töö on koostatud Tallinna Tehnikaülikooli Inseneriteaduskonna maastikuarhitektuuri bakalaureuse lõputöö raames. Teema valiku tegi töö autor. Valiku üheks ajendiks oli asjaolu, et lõputöö projektala asub autori kodukoha lähedal, mistõttu on kohaga sügavam seotus. Seoses pea igapäevase kokkupuutega projektalaga, on igapäevased probleemid alal tuntavad. Lõputöö pakub võimaluse töötada alaga, mis on oluline ja autoriga seotud.

Lõputööd juhendas Tallinna Keskkonnaameti haljastuse osakonna juhataja Silver Riisalo, kes suunas, jagas näpunäiteid ning abistas materjalide organiseerimisega. Dendrooloogilise hinnangu koostamisel oli abiks Tallinna linna dendroloog Sulev Järve ning osa dendrooloogilisest hinnangust jagas ILEX haljastus OÜ.

Erilised tänusõnad lõputöö juhendajale Silver Riisalole, kes oli suureks abiks nõuannete ning materjalide jagamisega.

SISSEJUHATUS

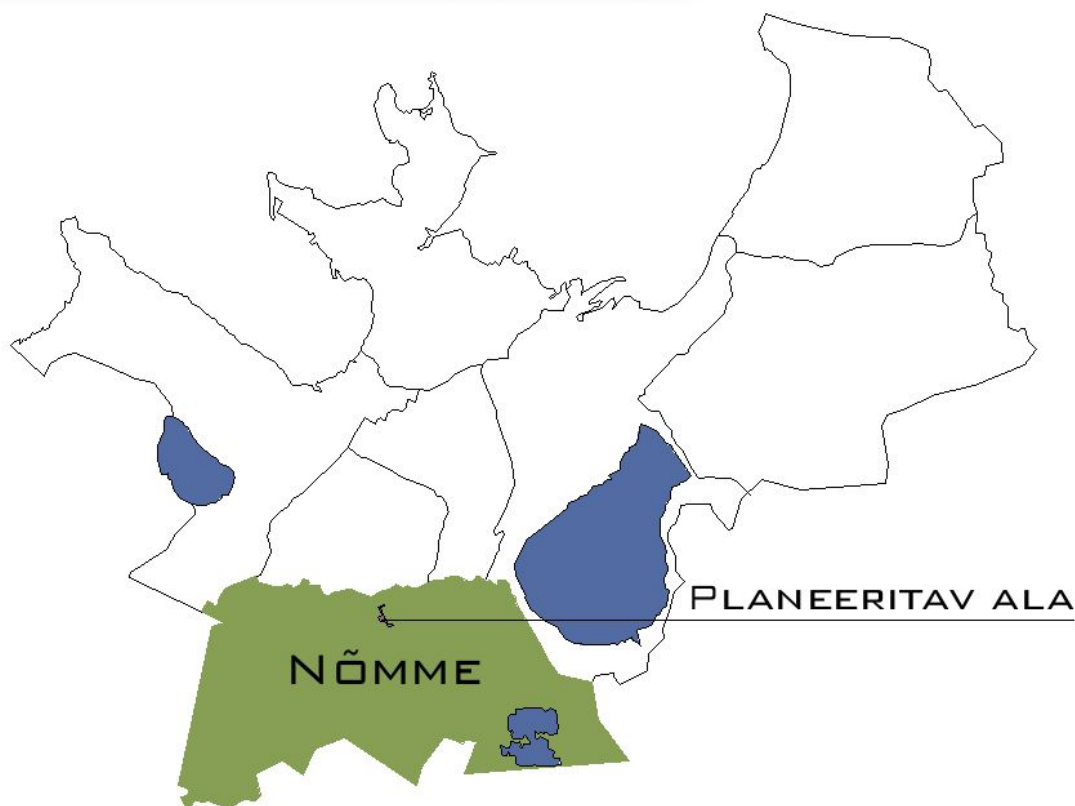
Käesolev töö on koostatud Tallinna Tehnikaülikooli Inseneriteaduskonna maastikuarhitektuuri bakalaureuse lõputöö raames. Bakalaureusetöö teoreetilise osa eesmärgiks on uurida kvaliteetse ning meeldiva linnakeskuse olemust, omadusi ja tunnuseid. Teoreetilisest osast saadud teadmised kasutatakse ära rakenduslikus osas ehk projektlahenduses, mille eesmärk on luua Nõmmele esinduslik linnakeskus. Teisisõnu leida terviklik linnaruumi lahendus alale, mis hõlmab enda alla Nõmme jaama, keskuse ja turu ümbruse.

Nõmme on Tallinna omanäoline linnaosa, mis eristub teistest linnaosadest oma metsarohkuse, looduskaitsealade ning rahu ja vaikuse poolest. Nõmme aedlinnamiljö pakub linnaosa elanikele võimaluse värskes õhus ja looduse nautimiseks ka privaatselt koduaedade kujul. Samuti tuntakse ja külastatakse Nõmme tema ajaloolise turu pärast.

Üks Nõmme suurematest keskustest on koodunud alale, mis algab Nõmme jaama juurest, hõlmab enda alla Nõmme keskuse ümbruse ja turu ning piirneb loodest Nõmme-Mustamäe looduskaitseala ja Ehitajate tee jalakäigustillaga.

1 LÄHTEÜLESANNE

Nõmme on Tallinna halduslinnaosa, mille pindala on 28 km². Linnaosa jaguneb omakorda kümneks asumiks ning Nõmme keskus, turg ning jaam jäävad 4,8 km² suurusesse Nõmme asumisse.[1] (Joonis 1.)

Joonis 1. Planeeritava ala asukoht Tallinnas Nõmmel

Allikas: Autori joonis

Ca 2,5 ha suurune planeeritav ala piirneb loodest Nõmme-Mustamäe maastikukaitsealaga, kagust Tallinn-Paldiski raudteega. (Joonis 2.) Kirde ja edela suunas paiknevad elamualad. Linnakeskus on välja venitatud loode-kagu suunaliselt, ühendades omavahel Nõmme turu ja raudteejaama. Nõmme keskusesse on koondunud paljud piirkonda teenindavad ühiskondlikud ja ärihooned. [2]

Käesolev ala on väga autokeskne ning jalakäijate liiklemine on ebamugav ning kohati ohtlik. Samuti on linnaruumi üldilme veidi "väsinud" ning mitte omane esinduslikule linnakeskusele. Puudu jääb mõnusatest istumiskohtadest ning võimalustest ja tegevustest linnarahvale.

Töö eesmärk on luua Nõmmele esinduslik linnakeskus, mis on Nõmme "nägu ja tegu" ning pakub puhkekohti, tegevusi ning võimalusi erinevatele vanusegruppidele. Töö aluseks on võetud Teedeprojekt OÜ koostatud liikluslahendus.

Joonis 2. Planeeritava ala piir

Allikas: Autori joonis

2 METODOLOOGIA

Käesolev töö põhineb Nõmme jaama, keskuse ja turu ümbruse väliruumi lahendamisel. Eesmärk on luua Nõmmele esinduslik ning kvaliteetne linnakeskus ja -ruum, mis oleks Nõmme “nägu ja tegu” ning pakuks puhkekohti, tegevusi ning võimalusi erinevatele vanusegruppidele. Parima lahenduse leidmiseks on eelnevalt analüüsi käigus uuritud ajaloolisi teksti- ja kaardimaterjale ning teisi publitseeritud materjale; külastatud Nõmme Muuseumi ja tutvunud selle eksponaatidega; korraldatud alal ja selle ümbruses välisvaatlusi, mille tulemusel on koostatud liikumiste, vaadete, päikeseliikumise jms abistavad skeemid; tutvunud eelnevalt koostatud projektidega ning küsitletud nõmmelasi. Küsitlus (Lisa 6.) viidi läbi autori poolt suuliselt tänaval ning linki küsimustikule jagati ka veebis. Lisaks koostati osale alast täiendav dendroloogiline hinnang, sest olemasolev ILEX haljastuse poolt koostatud dendroloogiline hinnang ei hõlmanud projektala terves ulatuses. Puude hindamisel ja määramisel oli abiks Tallinna linna dendroloog Sulev Järve.

Teoreetiline osa põhineb erinevatel kirjallikel ning internetipõhistel materjalidel, lisaks on toodud näited ja paralleele projektalalt. Teoreetilises osas on uuritud kvaliteetse linnaruumi omadusi, uurimisel põhinevad informatsioon ja järeldused aitasid kaasa parimate lahenduste leidmisele linnaruumi kujundamisel.

3 ALA KIRJELDUS JA ANALÜÜSID

3.1 Ajalooline kujunemine

Esimesed andmed Nõmmel asuvast kõrtsist pärinevad aastast 1689, metsavahimajast praeguse turuplatsi kohal. Tallinnasse sai suunduda Mustamäe kaudu üle Tondi, tee sai valmis 1835. Esimene raudteepeatus avati Nõmmel juba 1872. Esimesed kaks aastat kandis see nime Peatus Seitsmendal Verstal. Puust Nõmme jaamahoone valmis 1905. aastal. [3]

6. oktoobril 1873. aastal andis Jälgimäe mõisa peremees Nikolai von Glehn Pärnu maantee ja raudtee ristumiskoha lähedusse välja esimese suvilakrundi Tallinna kooliõpetajale Johan Pihelmannile. Rahvajutu järgi olevat ta seejuures lausunud: "Seie saagu lenn". 1. oktoobriks 1886 valmis keskaegse rüütlilossi stiilis ehitus, mis sai nimeks Kõrgepea ning mida tänapäeval tuntakse Glehni lossina. Nii tekkis Nõmme arengus kaks keskust, mis arenesid teineteisest sõltumatult- üks lossi ümbruses ja teine jaama piirkonnas. Esialgu olid majad ehitatud hajali metsa alla. Lõuna poole raudteed oli kavandatud suvilate piirkond, kuhu asusid elama enamasti sakslased. Põhja pool raudteed olid suvilate omanikeks põhiliselt rikkamad eestlased ja "kadakad". Sajandi lõpus hakati ehitama ka kapitaalsemaid, aastaringseks elamiseks mõeldud maju. Alaliste elanike arv 1913. aastal oli u 1500. Samas ületas suvitajate arv endiselt "päriselanike" arvu. [4]

Nõmme üheks sümboliks on turg (Lisa 9. Foto 2.), mis on omal kohal asunud juba alates 1908. aastast. Esialgu paiknes turg Nõmme jaama vastas üle raudtee. Kümmeaastat hiljem paiknes turg praeguse kultuuri- ja kaubanduskeskuse ees oleval platsil. Tänavanimi Turu plats on Nõmme keskväljakule jäänud tänapäevani. Robert Natuse projekti järgi kerkinud turuhoone avati 1930. aastal. Turg ise kolis pärast hoone avamist selle ette ja kui 1932. aastal avati Haabersti (praegune Ehitajate tee) läbimurre, jätkati kauplemist hoone taga. [5, lk 112-113]

Ettevalmistused Nõmme turu renoveerimiseks algasid juba 2008. aastal. Restaureeritud turuhoone avas küllastajatele ukseid 2009. aasta oktoobris. Just renoveeritud turuhoone hävis täielikult aga 2010. aasta aprillis, järgmiseks aastaks oli see aga taastatud. Tõsi, mitte enam täielikult puithoonena. Hoone taastati samal aastal väliselt esialgsel kujul. [6]

1912. aastal ehitati parun Nikolai von Glehni (1841–1923) projekti järgi Nõmme postkontor ja pangahoone. 1910. aastal loodi Nõmme Vabatahtlik Tuletõrje Selts, kellele von Glehn eraldas

maatüki, millele esialgne pritsimaja ehitati 1913. aastal. Hetkel Jaama tänava ääres kõrguv tuletõrjehooned on pärit 1935. aastast (arhitekt Friedrich Wendach). [7]

Turu kõrvalt mööda Mustamäe nõlva kulgeb vana kindlusraudtee vall, kust kulgeb terviserada. Liiva-Vääna raudteeliin rajati Peeter Suure merekindluse osana 1913. aastal, raudtee lõpetas töö 1971. aastal. [8] 1914. aastal sai Nõmme suvituskoha õigused, 1917. aastal aga sai aleviks. [9]

1924. aastal ehitas äriees O. Nuudi arhitekt Gustav Adoffi projekti järgi Nõmme keskusesse kinohooned nimega „Soleil”. Tegutsemisaastate jooksul vahetas kino korduvalt omanikku ja sellega koos ka nime. 1946. aastal asus hoonet haldama kultuurimaja, kes kandis nime Tallinna Kultuurimaja Nõmmel. Eesti taasiseseisvudes nimetati kultuurimaja rahvamajaks, mis 1994. aastal reorganiseeriti munitsipaalasutuseks Nõmme Kultuurikeskus. [3]

12. novembril 1926, kell 15.45 saabus telegramm Vabariigi Valitsuse otsusega Nõmmele linnaõiguste andmise kohta. [3]

Ehitajate tee murti läbi Mustamäe liivase nõlva 1932. aastal. Algselt kandis see Habersti tee nime. [8]1933. aastal valmis nüüdne arhitektide Edgar Velbri ja Friedrich Wendachi Kahro maja (Lisa 9. Foto 3.). Nüüdses Von Glehni teatri hoones algselt kino Victoria Palace (nõukogude ajal Võit) ja linnavalitsuse ruumid.

1937. aasta kevadel oli Nõmme suuruselt viies Eesti linn ja rühkis jõudsalt neljandale kohale. Suurtööstuse ja sellega kaasnevate tööliste puudumise tõttu lülitati ligi 20 000 elanikuga Nõmme 1940. aastal Tallinna koosseisu, millega ta muudeti üheks linnaosaks paljude teiste seas. 1992. aastal jõudis "seltside periood" Nõmme arengus aga lõpusirgele, ühiskondlike survegruppide kõrvale hakkasid tekkima omavalitsusasutused. 1992. aastal moodustati Nõmme linnaosa. 1993. aasta haldusreformiga võtsid Tallinnas kaheksa linnaosa rajoonivalitsuste funktsioonid üle. Sama aasta 7. oktoobril 1993 kinnitati linnaosa põhikiri, mille järgi oli Nõmme "Tallinna Linnavolikogu poolt määratletud territooriumil tegutsev piiratud omavalitsusega üksus". [3]

3.2. Koostatud projektid

Uue (ka töö aluseks võetud), kuid veel ellu viimata Teedeprojekt OÜ koostatud liikluslahenduse eesmärk on autoliikluse hulga hoidmine samal tasemel või selle vähendamine ning paremate liikumistingimuste pakkumine jalakäijatele ja ühistranspordile. Lahenduses muudetakse osaliselt bussipeatuste asukohti, planeeritakse kolm uut ülekäigurada ning foorobjektid, osad kahe-suunalised teed muudetakse ühesuunalisteks, rajatakse jalakäijate turvalisuse huvides ohutussaared, taksopeatuse asukoht muutub jne. [10]

Värskeima seisuga koostas keskuse maastikuarhitektuurilise lahenduse arhitektuuribüroo Arhitekt Must OÜ meeskond järgnevas koosseisus: Ott Alver, Alvin Järving, Mari Rass, Kaidi Pöder, Katrin Vilberg ja Helena Rummo, lisaks maastikuarhitekt Rutt Piir OÜ Ökodisko. Kuid nende välja töötatud lahendus pole lõplik. [11]

3.3 Hetkeolukord

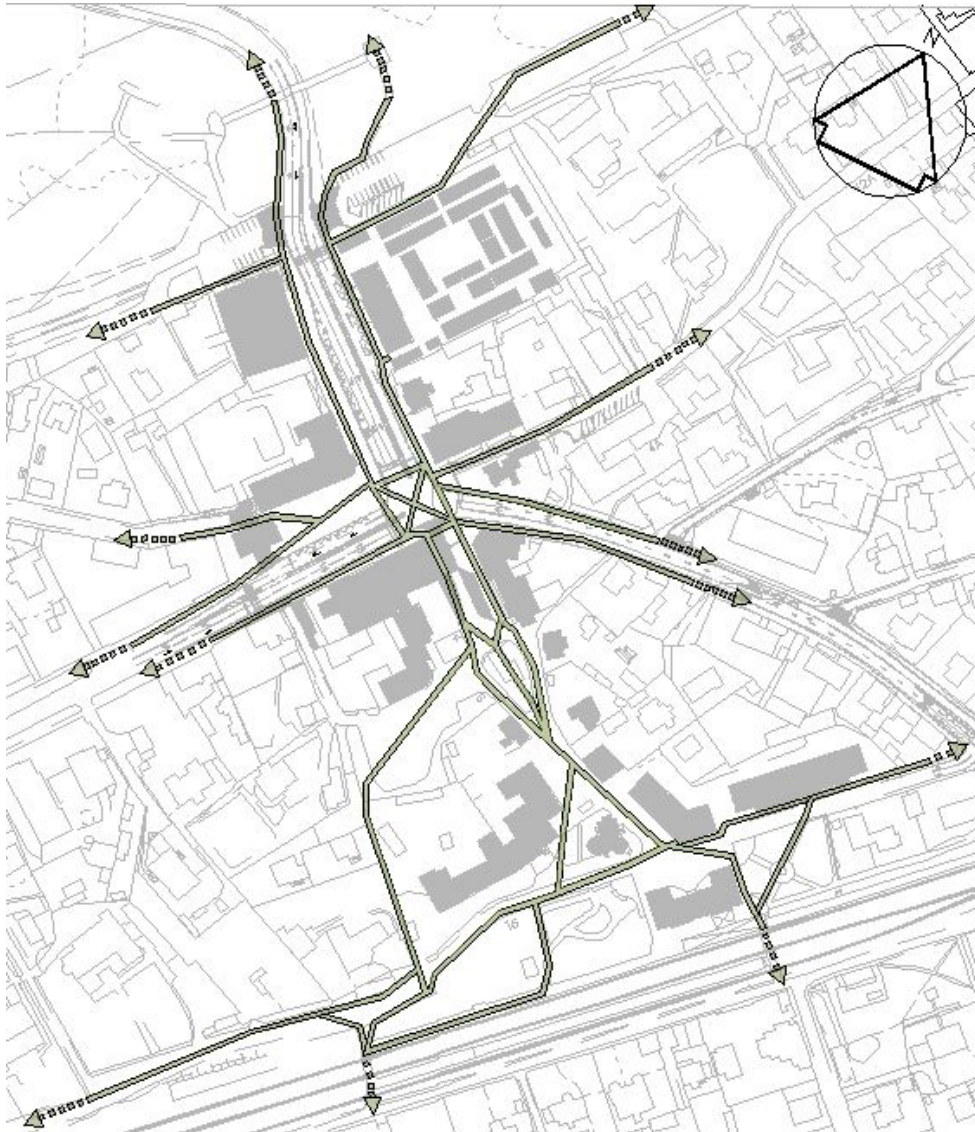
3.3.1 Teed, transport

Tallinna üldplaneeringu järgi jaotusmagistraaltänavateks määratletud Pärnu mnt ja Turu plats on kõige suurema liiklussagedusega tänavad piirkonnas. Pärnu mnt ja Turu platsi ristmikku läbib praegu nii hommikul kui ka õhtusel tiptunnil 2200-2300 sõidukit. Nimetatud tänavatel on liiklus autokeskem ja jalakäijatel on ruumi vähe.

Raudtee ja Kõver tänav on osaliselt ühesuunalised, keskmise liikluskoormusega kohaliku tähtsusega tänavad. Jaama ja Kõveral tänaval on autoliikluseks suletud teelõigud, kus on jalakäijatele mõeldud ala. Jaama tänaval Nõmme Ema pargi ning perearstikeskuse vahele jääv jalakäijate alal on asfaltkattega kasutuseta väljak. Ülejäänud tänavad ja nende osad on kahe-suunalised väikese liikluskoormusega kõrvaltänavad (juurdepääsutänavad) või kruntidele viivad tänavad.

Suuremad parkimisalad Nõmme keskuses asuvad Nõmme jaama ning perearstikeskuse vahel, pritsimaja kõrval, Nõmme keskuse ees, turu ning Nõmme-Mustamäe vahelisel alal, Pärnu mnt ristmiku ääres.

Peamised kergliiklusteed/kõnniteed läbivad Nõmme keskust kahel peamisel suunal: ida-lääne ehk Kesklinn-Pääsküla suunal ning põhja-lõuna ehk Nõmme-Mustamäe maastikukaitseala- Nõmme raudteejaam suunal. (Joonis 3.) Mõlemad peamised suunad läbivad ka keskuse ees olevat ristmikku. [10] Jalakäijate seisukohast on positiivne ristmikul kehtiv valgusfooride tsükkel, mille korral kõik jalakäijate foorid näitavad lubavat tuld, mis võimaldab ristmikku ületada ka diagonaalselt.

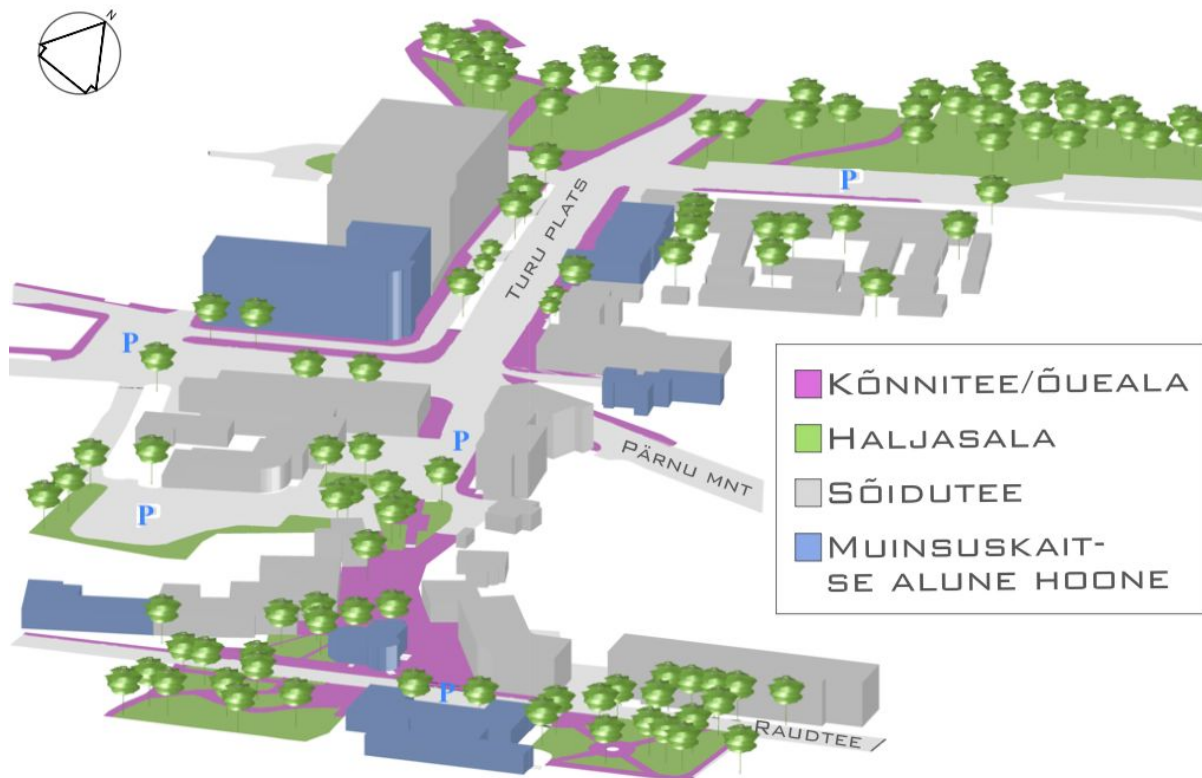

Joonis 3. Jalakäijate liikumissuunad

Allikas: Autori joonis

Nõmme raudteejaama ja Sõõrikukohviku juures valitakse suund vastavalt kahele raudteeülekäigule. Nõmme Põhikooli õpilased kasutavad kool-Nõmme keskus suunal liikumiseks tihedalt ka Versta tänavat ning liiguvad diagonaalselt üle parkimisplatsi.

Alal on kolm haljasala/parki: Nõmme Ema park (Lisa 10. Foto 1.) ning Nõmme keskuse pargid (mõlemal pool jaamahoonet (Jaama 18)). [12] Park asub kõrgemal ning on ümbritsetud kivimüüri-
 mida on näha juba ajaloolistel fotodel (Lisa 9. Foto 4.). Nõmme Ema pargis avati 1998. aastal Mare Mikofi pronkskuju reha ja kastekannuga emast (Lisa 10. Foto 2.). Pronksnaine, mis sümboliseerib soojätkamist ja naiselikkust, valmis Nõmme linnaõiguste 72. aastapäevaks. (Joonis 4.)

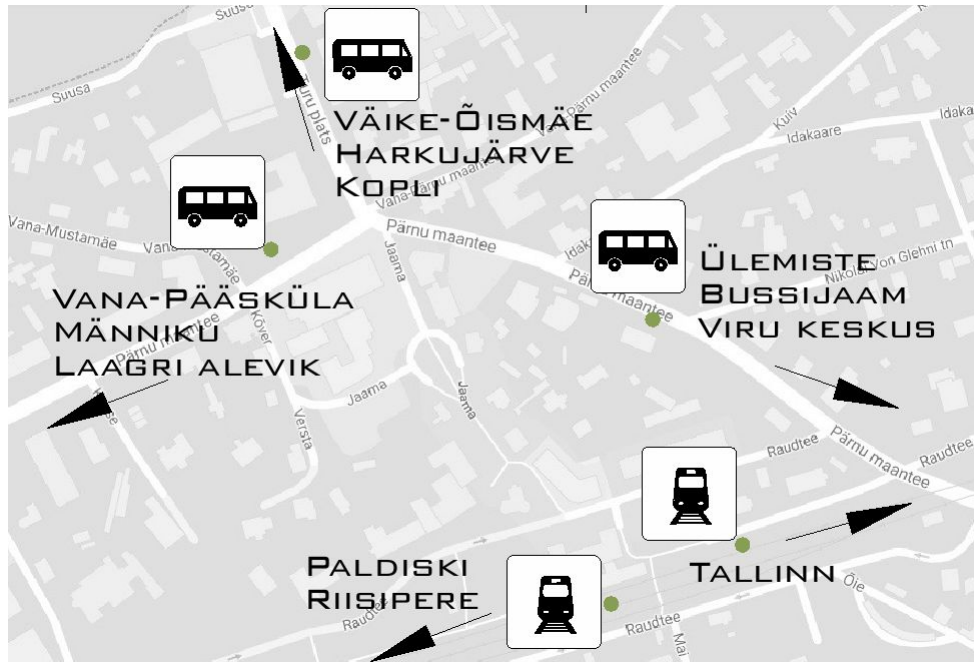
Joonis 4. Linnaruumi jagunemine

Allikas: Autori joonis

3.3.2 Ühenduvus ühistranspordiga

Nõmmel asuv rongipeatus kannab nime Nõmme. Erinevate rongiliinide lõpp-peatusteks on läänesuunal Paldiski, Riisipere ning idasuunas Tallinn. Kolm bussipeatust kannavad nimetust Nõmme- üks asub Nõmme turu ees, üks Pärnu maanteel Kahro maja ees ning kolmas samuti Pärnu maanteel raudteele lähedal. Linnaliinibussid pakuvad transpordiühenduse Väike-Õismäe, Ülemiste, Viru keskuse, bussijaama, Männiku, Kopli, Laagri aleviku, Harkujärve ning Vana-Pääsküлага. Turu ning Kahro maja ees asuvates peatustes peatub ka liinibuss, mis marsruudiga Haibale. Ülemiste,

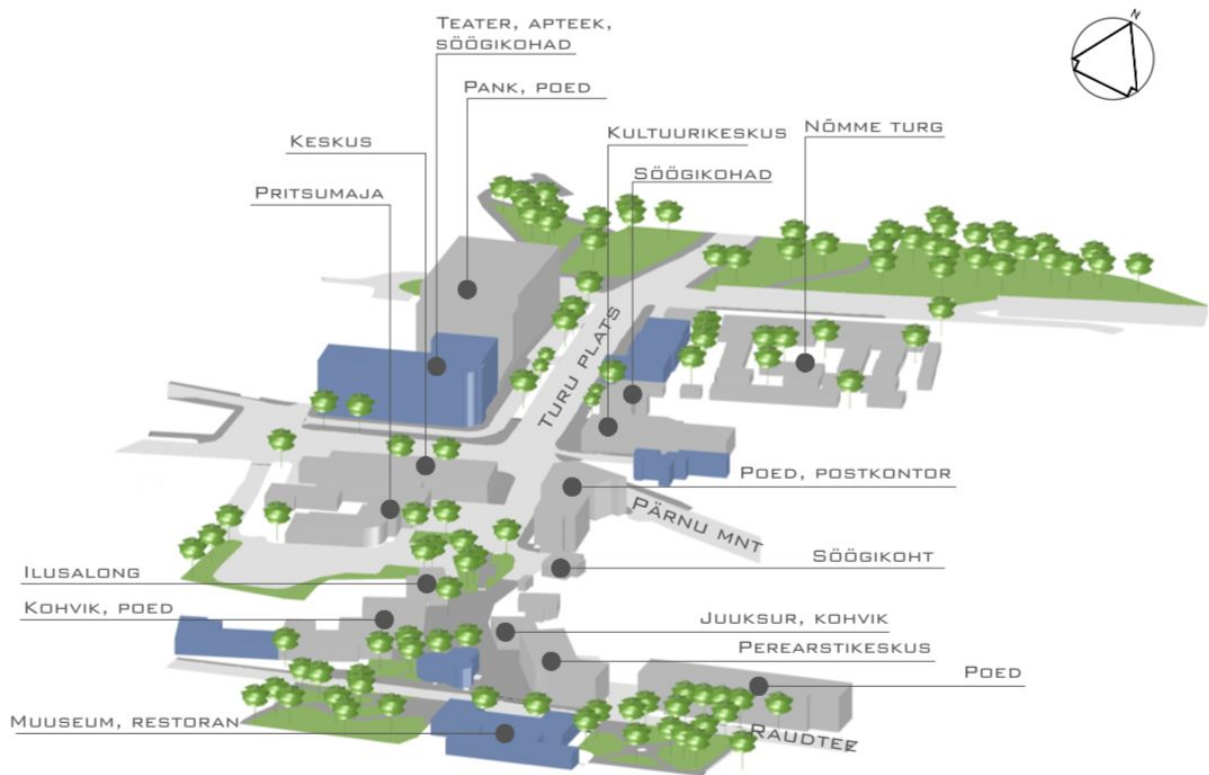
bussijaama ja Viru keskuse poole suunduvate busside peatus jääb keskusest kaugemale [12], kuid Teedeprojekt OÜ lahendus näeb ette selle asukoha tõstmist Nõmme turu vastu Turu platsi tänaval. [10] (Joonis 5.)

Joonis 5. Ühistranspordipeatused ning -suunad
Allikas: Autori joonis

3.3.3 Asutused, teenused

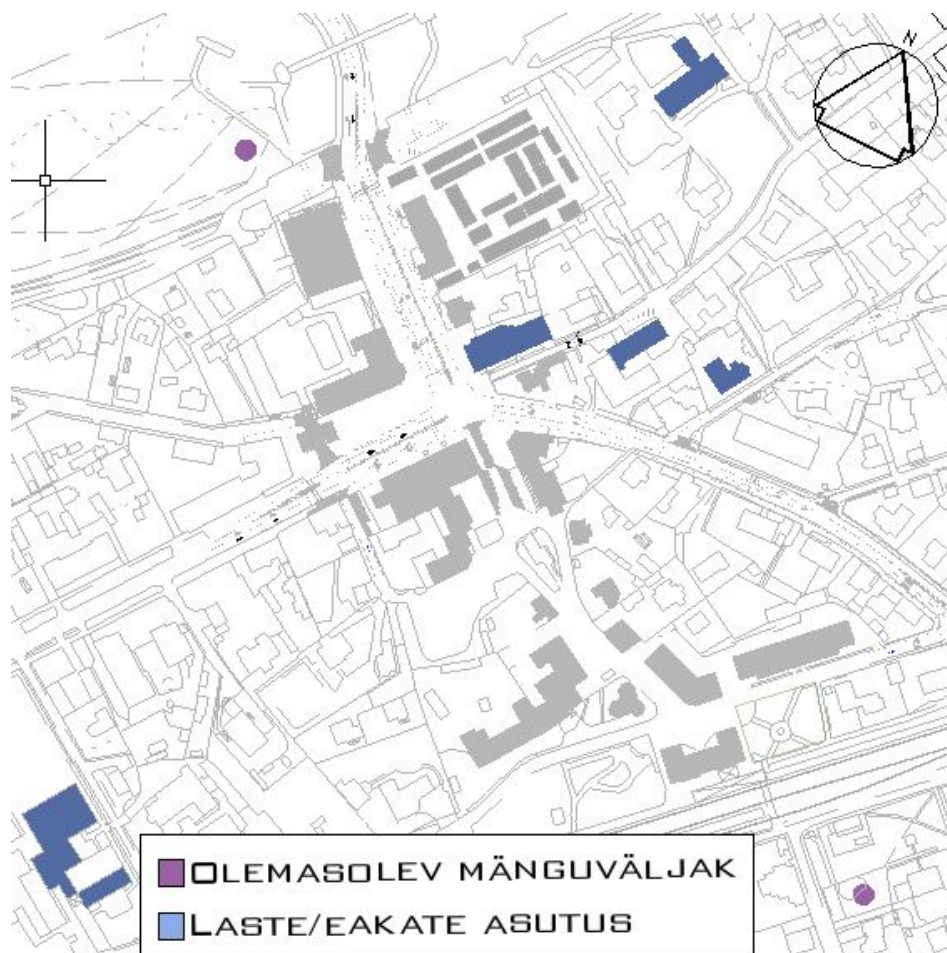
Nõmme on üldiselt tuntud metsarohke aedlinnana ehk privaatsus ning omaette olemine on domineerivad. Nõmme keskuse piirkond kaupluste, turu ja muude teenustega on koht, mis pakub võimalused teiste inimestega kontakti loomiseks. Piirkond eristub elurajoonidest oma suurema aktiivsuse poolest. Ala ääristavad hooned, milledes on erinevad söögikohad, poed, turg, ilusalong, juuksur, pank, postkontor, muuseum, teater, kultuurimaja, perearstikeskus, pritsumaja vms. [14] (Joonis 6.)

Joonis 6. Asutuste ja teenuste paiknemine alal

Allikas: Autori joonis

Alal ja ala läheduses on mitmed laste ja noorte ning eakatega seotud asutused (nt lastekodu, koolid, kultuurikeskus vms), kuid kaks olemasolevat mänguväljakut on alast eraldatud raudtee või suurema liiklusega sõiduteega. (Joonis 7.)

Joonis 7. Laste ja noortega seotud asutused ning mänguväljakud

Allikas: Autori joonis

3.3.4 Elanikkond

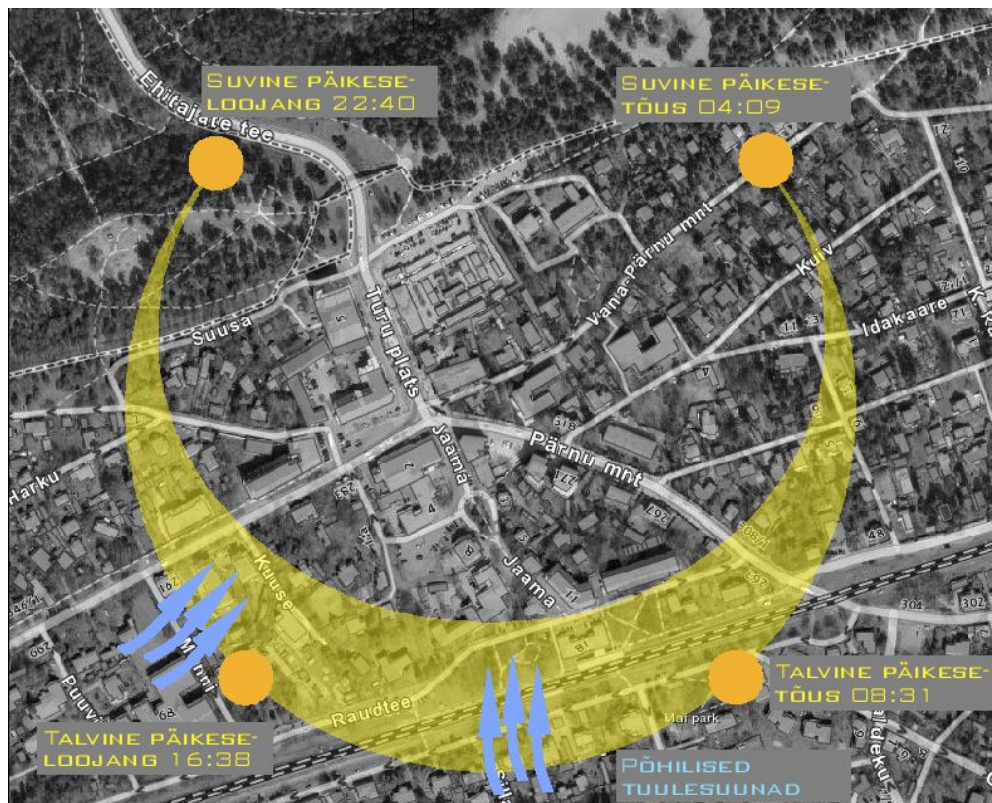
Veebruar 2018 seisuga elab Nõmmel 39 490 inimest. Erinevalt kogu Eestist, ei ole Nõmmel rahvaarvu kahanemist märgata, pigem on tegemist elanike arvu kasvu peatumisega, seda võrreldes varasemate kiire kasvu aegade (1920.-1930. ja 1950.-60. aastatega). Nõmmelase keskmine vanus on 40,6 eluaastast. 0-14 aastased moodustavad 17%, 15-65 aastased elanikud 65% ning üle 65 aastased 18% elanikkonnast.

Rahvastikuregistri andmetel oli 2016. aasta 1. jaanuari seisuga Nõmme linnaosa elanikest eestlasi 85,5%, venelasi 10,9%, ukrainlasi 1,2%, valgevenelasi 0,5%, soomlasi 0,4%, juute 0,1%, tatarlasi 0,1% ja teistest rahvustest inimesi 1,3%. Kodakondsuse järgi oli Eesti kodanikke 92,9%, määratlemata kodakondsusega isikuid 3%, Venemaa kodanikke 1,9%, Ukraina kodanikke 0,4% ja Soome kodanikke 0,5%. [15]

3.3.5 Päike ja tuuled

Suvine (juulikuu) päike tõuseb alal kell 04.09 kirdest ning loojub kell 22.40 loodesse. Talvine (veebruarikuu) päike tõuseb kell 08.31 kagust ning loojub juba 16.38 edelasse. [16]

Harju maakonna tuulteroozi põhjal valitsevad alal põhiliselt tuuled lõuna ning edela ilmakaartest. (Joonis 8.)

Joonis 8. Suvised ning talvised päikese tõusmise kohad ja kellaajad ning põhilised tuulesuunad
Allikas: Autori joonis

3.3.6 Dendroloogiline hinnang

Ala põhjapoolsele osale, mis hõlmab Pärnu mnt, Vana-Pärnu mnt, Turu plats ning Jaama tänava ristmikuga külgnevat ala, teostas välitööd ja hinnangu koostas Jaana Tulk (ILEX haljastus). (Lisa 8.) Hinnangu teostamiseks vajalik puittaimede inventeerimine viidi läbi juuni ja juuli kuus 2017. aastal. [17]

ILEX haljastuse poolt vaadeldudl alal identifitseeriti ja hinnati 186 haljastuslikku objekti, millest 107 on üksikpuud, 6 puude rühma, 8 põõsast, 21 põõsaste rühma, 17 hekki ja 1 puude ja põõsaste rühm.

Haljastuslikult eriti väärtuslik (I väärtusklass) on Pärnu mnt 320 hoovis kasvav harilik pöök, mis on kantud kaitstavate loodusobjektide nimekirja (registrikood keskkonnaregistris KLO4000025). Haljastuslikult väärtuslikuks (II väärtusklass) on hinnatud 36 haljastuslikku objekti, millest 16 on üksikpuud. Haljastuslikult oluliseks (III väärtusklass) on hinnatud 98 haljastuslikku objekti, millest 71 on üksikpuud. Haljastuslikult väheväärtuslikud (IV väärtusklass) on 56 haljastuslikku objekti, millest 41 on puud. V väärtusklassi on hinnatud 3 puud. [17]

Eelnimetatud dendroloogiline hinnang ei hõlmanud kogu projektala, mistõttu tuli koostada täiendav inventuur. Puuduva ala hinnangu (Lisa 7.) teostamiseks vajalikud välivaatlused viidi läbi märtsikuus 2018 käesoleva töö autori poolt. Puude hindamisel ja määramisel abistas Tallinna linna dendroloog Sulev Järve. Inventeerimisel määrati alal kasvavate puude ja põõsaste liik, väärtusklass, tüve rinnasümbermõõt ja rinnasdiameeter ning olemasolul lisamärkused.

Töö autori poolt vaadeldud alal on määratud 123 erinevat dendroloogilist objekti 26 eriliigist, 89 on üksikpuud, 25 põõsarühma ja 1 puuderühm. Liigiliselt on esindatud harilik mänd, mägimänd, keermänd, harilik vaher, harilik sirel, harilik tamm, harilik jalakas, arukask, harilik saar, harilik pärn, läikiv tuhkpuu, erinevad enelad, villane lodjapuu, magesõstar, forsüütia, harilik kukerpuu, harilik lumimari, harilik kusalpuu, harilik hobukastan, ebajasmiin, iluõunapuude sordid, Middendorffi veigela, punapaju, läänepärn, harilik kastan ning puuderühmad, kus eelmainitud liike segamini. Haljastuslikult eriti väärtuslikke (I väärtusklass) objekte alal ei esine. Haljastuslikult väärtuslikuks (II väärtusklass) on hinnatud 31 haljastuslikku objekti. Haljastuslikult oluliseks (III väärtusklass) on hinnatud 77 haljastuslikku objekti. Haljastuslikult väheväärtuslikud (IV väärtusklass) on 13 haljastuslikku objekti, millest 41 on puud. V väärtusklassi on hinnatud 2 puud.

3.3.7 Muinsuskaitse

Alale jäävad järgmised muinsuskaitsealused hooned:

Äri-, elu- ja kinohoone Pärnu mnt. 326, 1933. a., registri numbriga 8204; [18]

Nõmme turuhoone, 1930. a., registri numbriga 8233; [19]

Elamu Pärnu mnt. 322/ Vana-Pärnu mnt. 2, 19. saj. lõpp, registri numbriga 8801; [20]

Postkontor ja pangahoone Jaama t. 14, 1912. a., registri numbriga 8143; [21]

Nõmme jaamahoone, 1907-1930, registri numbriga 8182; [22]

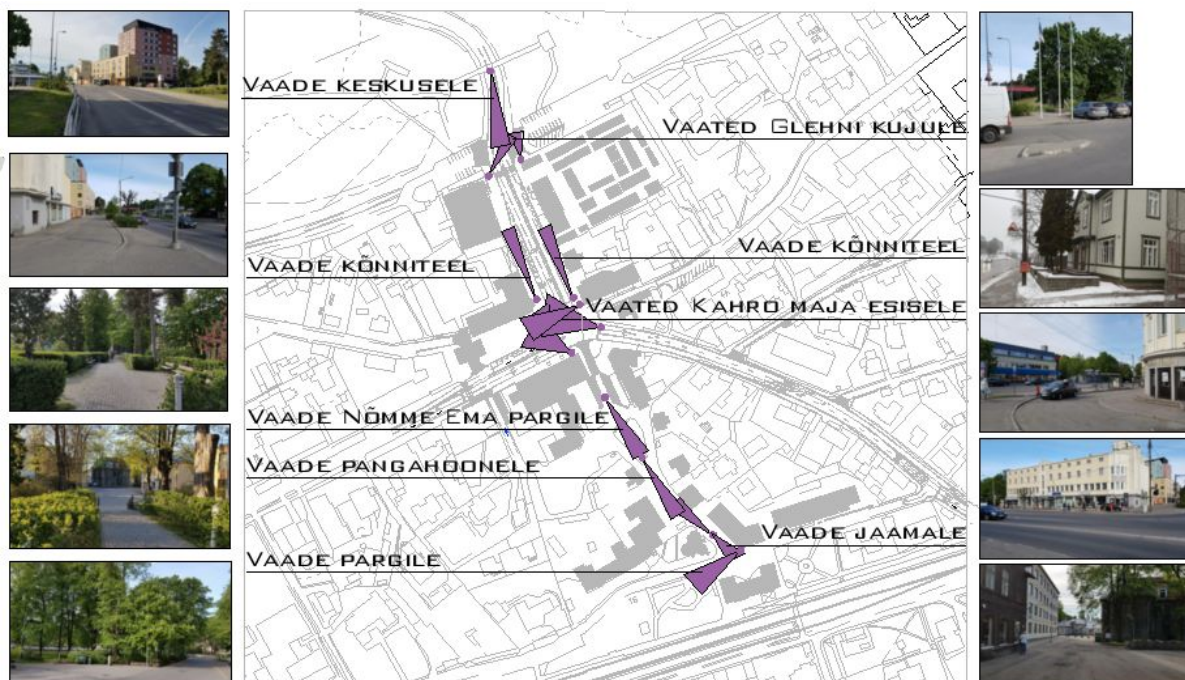
Elamu Raudtee t. 56, 20.saj, registri numbriga 8804. [23]

3.3.8 Vaated

Alal asuvad olulisemad vaated: vaade Mustamäe poolt tulles keskuse poole (ka Ehitajate tee jalakäigusillalt), vaated Nikolai von Glehni kujule, vaated Kahro maja ees olevale alale, vaated Nõmme Ema pargile, vaade Nõmme jaamahoonele ning vaade jaama kõrval olevale pargile Raudtee tänavalt.

Nikolai von Glehni skulptuur (Lisa 10. Foto 3.) on oluline, kuid Nõmme turu parklasse suunduv sõidutee eraldab kuju täielikult ning lipumastid, parkivad ja sõitvad sõidukid blokeerivad vaadet kujule.

Pärnu mnt, Turuplatsi ja Jaama tänava ristmik on koht, kus tekivad erinevad vaated. Suur osa neist on suunaga Kahro maja ees olevale platsile (ristmikul sõitvad autod, kõnniteedel jalakäijad). (Joonis 9.)

Joonis 9. Vaated

Allikas: Autori joonis

3.3.9 Järeldused

1. Kasutamata ruumiressurss Jaama tänaval jalakäijate alal (Lisa 10. Foto 4.).

2. Jalakäijate ning ratturite liiklemine on ebamugav- pikk fooritsükkel, kitsas ruum sõidutee ääres. Kõige ebamugavam liiklemine jalakäijate jaoks Nõmme keskuse juures, päästekomando ees. Eraldi jalgrattatee puudumine jaama-turu suunal valmistab probleeme, sest kitsastel kõnniteedel jalakäijate vahel manööverdamine on ohtlik mõlemale osapoolele.
3. Nõmme keskus on ajalooline keskus, mis on Nõmme süda. Paraku autokeskne linnaruum ei paku inimestele võimalust mugavalt linnaruumi nautida. Puudub konkreetne avalike ürituste korraldamise ja mõnusa aja veetmise koht. Hea esmamulje jätmise ning tähelepanu äratamine möödujates.
4. Haljasalade/parkide funktsioonide puudumine. Roheluse vähesus linnaruumis.
5. Oluline tagada Nõmme keskuse kõrval asuvale päästekomandole läbipääs.
6. Kahro maja esine väljak pakub võimaluse leida linnaruumi juurde erinevaid inimestele suunatud funktsioone.
7. Nikolai von Glehni kuju, mis on oluline ning peaks olema hästi nähtav, on eraldatud parkla/sõiduteega ning jalakäijatele ebamugavalt ligipääsetav.
8. Umbes 40% Nõmme elanikkonnast moodustavad lapsed ja eakad, piirkonnas on mitmed lastele (huvikoolid, koolid, lastekodu, eralasteaiad) ja ka eakatele (Kultuurimaja, Nõmme maja) suunatud asutused ning eramajad, kuid alal puuduvad vaba aja veetmise võimalused nimetatud sihtgruppidele.

4 TEOREETILISED ALUSED

Käesoleva bakalaureusetöö teoreetilise osa eesmärk on uurida kvaliteetse ning meeldiva linnakeskuse olemust, omadusi ja tunnuseid, sest töö praktilise osa eesmärk on esindusliku ja kvaliteetse linnakeskuse loomine Nõmmele. Teoreetilise osa teema valik toetab projektlahendust, sest saadud teadmised kasutatakse ära tervikliku linnaruumi lahenduse leidmisel Nõmmele.

4.1 Kvaliteetne linnakeskus

Linna struktuur ja planeering mõjutavad inimeste käitumist ja linna planeerimist. Füüsilise planeeringuga saab konkreetsete kohtade ja linnapiirkondade kasutusviise olulisel määral mõjutada. Näiteks inimese valmidus kõndida ja linnaruumis viibida sõltub suuresti inimhõõtmega arvestamisest ja soodsate tingimuste loomisest. [24, lk 17]

Näide inimhõõtmega mittearvestamisest on Nõmme keskuse autokeskne liikluslahendus. Inimesed teostavad Nõmmel küll oma igapäevased toimetused (turul ja poes käimine, äri, töö, ühistranspordiga liikumine vms), kuid ebamugavuse ning võimaluste puudumise tõttu keskuse ja turu ümbruses aega eriti ei veeda.

Jätkusuutliku elukeskkonna loomiseks ei piisa ainult tähelepanu pööramisest keskkonnatasandil. Tuleb suunata ka inimestevahelist sotsiaalset suhtlemist ja nendevahelisi seoseid, motiveerida ja tõsta inimeste valmidust võtma vastutus ja valmidus elukoha "omamiseks" ning muuta nende elustiile. [25, lk 13-14]

Linnaelu kvaliteet sõltub loodud tingimustest. Väga oluline tegur on linnaruumi füüsiline kvaliteet, mida saab parandada planeerimise ja kujundusega. Lisaks jalgsi liiklemisele tuleb tagada ka turvalisus, ohutus, piisavalt ruumi, mööblit ning visuaalset kvaliteeti. [24, lk 21] Et Nõmme linnaelu kvaliteeti oluliselt tõsta, tuleb lisaks visuaalsele kujundusele hoolikalt läbi mõelda erinevate alade, vahendite, aga ka objektide (nt pingid) paigutus, et soodustada inimeste omavahelist suhtlemist ning kokkupuuteid.

4.1.1 Turvalisus

Tänavatel toimuv elu kujundab linna maine. Kui ühe linna tänavad on huvitavad, on ka linn huvitav või vastupidi. Mida rohkem on tänaval pidevalt inimesi liikumas, seda turvalisem on keskkond ning seda huvitavam ja mitmekesisem see on. Ka inimesed ise on teistele inimestele atraktiivsed ehk kui linnaruumis on juba inimesi, siis see kutsub tänavatele rahvast lisaks, sest rahva rohkus näitab, et antud koht on juba paljude teiste poolt meeldivaks tunnistatud ja atraktiivne. [26, lk 106-110]

Inimene vajab kaitset kuritegevuse ja vägivalda eest. Turvatunnet aitavad tagada elav avalik ruum, kattuvad funktsioonid päeval ja öösel, hea valgustus ja nii edasi. [24, lk 239] 2016. aasta statistika põhjal on Nõmme ja Piritä linnaosad Tallinna kõige turvalisemad linnaosad. [27]

Kuid varguste ja muude inimkuritegude kõrval on tänapäeval linnades suureks füüsilise keskkonna probleemiks autode rohkus. Autod on linnaruumis järjest domineerivamad, mistõttu parkimiskohtade vähesus, aeglane liiklus jms puuduvad autojuhid närviliseks ning tekitavad juhtide vahele pingeid. [25, lk 15]

Kuigi autodes istuvad inimesed, siis linna täitumisel autodega, kaob väärtuslik jalakäijate ala ning linn muutub inimesele eluohtlikuks, sest keegi ei tunne end kitsastel tänavatel heitgaasi ning kihutavate autode kõrval turvaliselt. Ülekäigukohad ning valgusfoorid on vähim, mida inimsõbraliku linna jaoks teha saab. Linnakeskustes, kus liiklusvood on limiteeritud, võtavad tänavad üle inimesed, kes lisaks sihipärasele liikumisele ka lihtsalt jalutavad ajaviiteks ning suhtlevad omavahel. Samas on auto tehnoloogia arengu suur saavutus, mida ei peaks niisama kõrvale heitma, vaid lisaks tervislikumate transpordiviiside arendamisele leidma mootorsõidukitele positsiooni, mis on inimesele kasulik, kuid ei võta ära inimeste ruumi. Linn peaks olema inimeste ruum. Süsteemuse ja stabiilsuse asemel tuleks tähelepanu pöörata mugavusele, atraktiivsusele ja varieeruvusele. Inimesed tuleb saada jalgsi liikuma, sotsialiseeruma ja kohtuma teiste inimestega, nautima õues olemist. [28, lk 66-67]

Inimesele tuleb tagada kaitse liikluse ning õnnetuste eest. Suurem ohutustunne ning liiklushirmu puudumine parandavad linnaelu kvaliteeti. [24, lk 239] Näiteks Nõmme keskuse ning pritsumaja ees olev ala on jalakäija seisukohalt väga ohtlik, sest suur ala kuulub sõiduteele ja parklale ning jalakäijad liiguvad ilma ülekäiguradeta diagonaalis üle ala.

Eesti kliimavööndis on oluliseks tingimuseks mõistagi ka ilmastik, mis mõjutab vabaõhutegevuste sisu ja ulatust. Liiga külma või märja või sooja ilmaga on vabas õhus tegutsemise võimalusi väga vähe või üldse mitte. Inimene vajab kaitset ebameeldivate tajuelamuste, näiteks tuul, vihm, lumi,

pakane/leitsak, saaste, tolm, müra, pimestamine, eest. [24, lk 239] Ilma ei saa muuta, kuid on võimalik luua tingimused, mis aitaksid vastavate ilmaoludega toime tulla. Arhitekt Floris Guntenaar asutas Amsterdamis Via Europa fondi, mis spetsialiseerub ajutiste struktuuride ja näituste ehitamisele kohtade, kus ilm on muutlik ja ettearvamatu. Ehitiste disain võimaldab need vajadusel kiiresti muuta siseruumideks. Lihtsus ning loovus koos õigete järelustega juhivad sobiliku lahenduseni. [25, lk 38-39] Ka arhitektuuri abil on võimalik sulgeda tuulekoridore, avada alasid päikesele pakkuda varju ja nii edasi. Nõmmel tekib mõnud päikesele avatud koht Kahro maja ette, mis on potentsiaalne väljak, koht kohvikute väliterrassidele ning bussiootepaviljonidele.

4.1.2 Mugavus

Kõige tähtsam projekteerimise kriteerium kõlbliku tänava loomiseks on mugavus, mis on üks põhilisi inimvajadusi linnaruumis. [29]

Mugav linnaruum tagab inimesele head kõndimisvõimalused- piisava kõndimisruumi, takistuste puudumise, kvaliteetsed pinnad ja juurdepääsu kõigele. Mugavaks liikumiseks vajab inimene ruumi, kuid tänapäeval on kõnniteedele paigutatud hulgaliselt erinevaid takistusi (lambipostid, liiklusmärgid, parkimisautomaadid vms) või katkestatakse kõnniteed autodele ligipääsu võimaldamiseks parklatesse, hoovidesse ja nii edasi. Ebameeldivaid pikki ootamisi põhjustavad ka pikad roheline fooritule ootamised. Lubava tule tsüklid on aga liiga lühikesed, mistõttu kõik jalakäijad ei jõuagi tänavat ületada. Trepid ja astmed on jalakäijate jaoks reaalne füüsiline ning vaimne raskus. Kaldtee ja trepi vahel valides, eelistavad jalakäijad peaaegu alati kaldteed. Neid mööda pääsevad vabalt liikuma ka lapsed, puuetega inimesed ja abivahenditega liikujad. [24, lk 123-123, 131, 239] Käesoleva projektala kõrgustevahed ei ole väga suured, mistõttu treppide vältimine on reaalne eesmärk. Hetkel eksisteerivad trepid Nõmme raudteejaama poolt tulles Nõmme Ema parki suundudes. Kuna Nõmme elanikest peaaegu poole moodustavad eakad ning lapsed ja alale jääb ka Nõmme perearstikeskus, siis mugavate liikumistingimuste loomine jalakäijatele on hädavajalik.

Rahvarohked väljakud on sotsialiseerumise kohad, kus on rohkem paare ning gruppe kui vähem kasutatavates kohtades. Seismise mustrid väljakutel on üsna süstemaatilised. Kui inimesed peatuvad, et rääkida, teevad nad seda üldiselt risti ühe liiklusvoo suunaga. [30, lk 483-488] Projektalal tekivad suuremad liiklusvoo ristumise kohad Kahro maja ette, Nõmme Ema pargi ning Nõmme jaamahoone vahelisele alale ning liikumissuunad mööduvad parkidest Nõmme jaamahoone kõrval.

Samuti on inimestel kalduvus seista/paigutada end mingisuguse objekti, nagu näiteks lipuvarda või skulptuuri, lähedale või kõrvale. Inimestele meeldivad ka kindlate piiridega kohad, nagu trepiastmed või basseiniäär. Väga harva seistakse tühja platsi keskel. Kõige tõenäolisem põhjendus sellistele kalduvustele on ürgne instinkt: inimesel on terviklik vaade kõikidest nurkadest, kuid seljatagune on kaitstud. Linnas tegutsevad ja liikuvad inimesed vajavad ühel hetkel puhkamiseks istekohti. Inimesed kalduvad istuma kõige rohkem kohtades, kus on kohad istumiseks. Kuid ükski atraktsioon/koht ei kutsu inimesi, kui seal pole kohti istumiseks või toetamiseks. [30, lk 483-488] Eesti kliimas on spetsiaalselt istumiseks mõeldud elementide olemasolu kriitilise tähtsusega, sest näiteks lõunamaades on võimalik istuda aastaringselt ka soojal trepiastmel.

Linn pakub inimestele sotsiaalset tegevust kohutmispaigana. Ehk linnal on määrav roll ühiskonna sidujana. Kui linnaruumis on elu ja tegevust, on ka inimestevaheline suhtlus tihe. Suhtlus jaguneb omakorda passiivseks ja aktiivseks suhtluseks ning planeeritud ühistegevusteks nagu laadad, kontserdid, rongkäigud vms. Passiivse suhtlemise alla kuulub nägemisel-kuulmisel põhinev inimeste ja sündmuste jälgimine, aktiivne suhtlemine hõlmab juba teretamist, vestlemist, tee, kellaaja või bussiaegade küsimist ja nii edasi. Suhlemist võib soodustada või pärssida tänavamööbli, eelkõige pinkide paigutus- paigutamine nurkade all või vabalt liigutatav mööbel teevad suhtlemise lihtsamaks, pika reana paigutatud istekohad aga raskendavad suhtlemist. [24, lk 23, 28, 155]

Avaliku linnaruumi oluline omadus on ka inimese võimalus kuulata ning kõneleda. Paraku on liiklusrüüa tänapäeval nii palju suurenenud, et ilma pingutuseta (nt tuleb häält tõsta, distantsi vähendada vms) see igal pool võimalik pole. Taustamüra ülempiiriks, mille juures on võimalik veel normaalselt distantsilt ilma häält tõstmata vestelda, on 60 detsibelli. [24, lk 151,152] Tallinna linna strateegiline mürakaart 2017 näitab, et Nõmmel Turu platsi tänaval on päevamüra (kell 7.00-19.00) ning öhtumüra (kell 19.00-23.00) indikaator suurem kui 70 detsibelli ning öömüra jääb 60-65 detsibelli juurde. [31] Ehk mugavalt kaaslasega vestelda on võimalik vaid öösel. Kuna liikluskoormus Turu platsil ja Pärnu maanteel tõenäoliselt ei vähene ning ka inimestel on piisavalt põhjuseid keskuse külastamiseks, tuleb luua inimestele keskuses ja selle ümbruses erinevaid vahendeid kasutades väliruumid, kus ajaveetmine ja suhtlemine on meeldiv ja võimalik. Näiteks püüda probleemi lahendada erinevate haljastuslike või arhitektuursete lahenduste näol.

Rääkimise ning kuulamise kõrval on oluline roll vaadatel ning vaatlemisel. Head ja takistamatud vaated linna vaatamisväärsustele on olulised. Vaatekoridoride planeerimisel tuleb arvestada nii istujate, seisjate kui lastega. Ka teiste inimeste vaatlemine on universaalne tegevus, millega linnaruumis aega veedetakse. [24, lk 148-149] Nõmme jaama, keskuse ja turu ümbruses on mitmed ajaloolised ja pilkupüüdvad hooned, Nikolai von Glehni mälestusmärk, Nõmme Ema kuu ja nii edasi,

millele on head potentsiaalsed vaated. Samamoodi töötavad meeldejäädavad hooned, kujud, haljastus ja nii edasi ka maamärkidena, mille järgi inimesed orienteeruvad.

Elavad ja tervislikud linnad vajavad ka eneseväljendus-, mängimis- ja sportimisvõimalusi. Linna mängu- ja spordirajatised peavad olema hoolikalt kavandatud ning pakkuma soodsaid tingimusi, et neid ka kasutataks. Mida paremini kohandatakse üldine linnaruum inimtegevusteks ja olemiseks, seda rohkem on ka võimalusi loome- ja kultuuritegevusteks. [24, lk 158,161] Rõhku tuleb pöörata peale mängu- ja spordirajatiste rajamist ka nende hooldamisele, eriti suure kasutuskooormuse korral. Lagunenud ning hooldamata inventar ei ole kutsuv ning võib olla ka ohtlik.

Aktiivse eluviisi propageerimine linnades on oluline samm tervislike linnade suunas. Linn saab kandva rolli mõõduka füüsilise aktiivsuse soodustamisel- aktiivsuse, mis seostub igapäevase ning vabaaja liikumistega. [32] Kuigi Nõmmel üleüldiselt on aktiivne eluviis populaarne, tänu metsadele ning kergliiklusteedele liiguvad inimesed värskes õhus. Üle Nõmme on rajatud ka erinevaid jõulinnakuid ning virgestusalasid.

Linn peab olema turvaline koht, kus lapsed saavad vabalt ringi liikuda ning aega veeta, toetades sellega omal viisil ühiskonda. Lapsed õpivad ning kogevad iga päev midagi uut ning täiskasvanud võiksid olla neile heaks eeskujuks. Linn ja selle atraktsioonid olla suunatud kõikidele vanuseklassidele. Multifunktsionaalne kasutusvõimalus pakub võimaluse ühise aja veetmiseks lastele ning vanematele. Kui linnas on inimeste vahel rohkem kontakte ja vaba aja veetmise võimalusi, siis nõrgemad/haavatavamad inimesed saavad toetust teistelt ning suhtlemisvajaduse rahuldatud. Lõimitud tegevused julgustavad ja lasevad tekkida uutel võimalustel, suhetel laste, noorte, täiskasvanute ning vanemaealiste vahel erivaldkondades (linnaelu, hairdus, tervis, pere ja nii edasi). [33, lk 21] Tavaliselt on mänguväljakud paigutatud eraldi ning vanematele seal tegevusi ei pakuta. See ei soodusta erinevate generatsioonide lõimumist, sest üldjuhul on siis mänguväljakutel vaid lapsed ning nende lapsevanemad või hooldajad. Lastega mitteseotud inimesed mänguväljakule ei tule. Kuna Nõmmel on lapsi ja eakaid peaaegu võrdselt, siis ühele alale mõlema vanusegrupi jaoks tegevuste planeerimine võib soodustada erigeneratsioonide vahelisi suhteid.

4.1.3 Naudingud

Sõidukitest kordi aeglasema liikumiskiiruse tõttu on jalgsi liiklejatel piisavalt aega märgata nii looduslike elemente enda ümber, uusi ehitisi, liikumisi jmt. Samuti on neil aega suhestuda teiste inimestega enda ümber, võimalus silmkontakti või füüsilise kontakti loomiseks vastutulijaga. Jalakäijatel on võimalik liikuda ruumis kõikides erinevates suundades, nad omavad palju rohkem

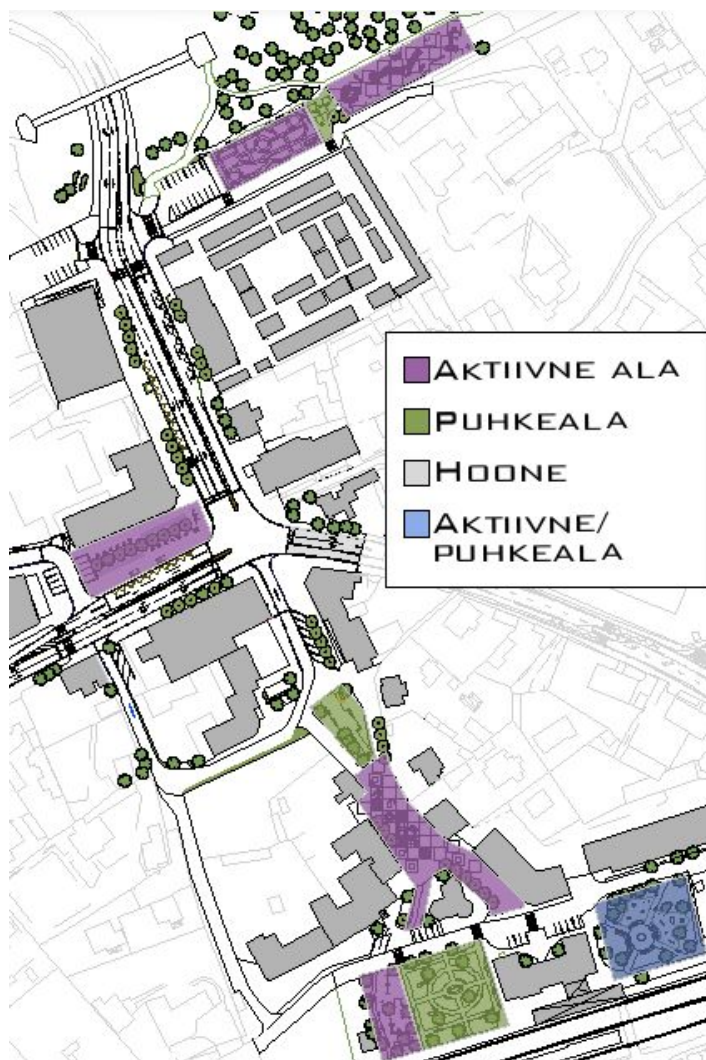
manöövreid ning nad mahuvad kitsamatest kohtades ka läbi (erinevalt nt sõidukist, mis peab liikuma otse järgides tee kulgu), mistõttu on jalgsi liiklejal palju erinevaid vaatenurki ümbruskonnale. ("Personal mobilities", Aharon Kellermann, Routledge 2006, lk 39) Häid võimalusi ja lisandväärtust pakuvad ka topograafia ja kõrguste vahed. Kõrgustevahed võivad pakkuda jalakäijale huvitavamat kogemust, kui tasasel pinnal käimine. [24, lk 177] Samas tuleb silmas pidada ikkagi ka eelmises peatükis nimetatud mugavust ehk mõelda laste, eakate, puuetega inimeste ja abivahenditega liikujate peale.

Martin Prosperity läbi viidud uuringud kinnitavad, et ilu ja esteetilisus on ühed olulisemad faktorid, mis pakuvad ühiskonnale linnas rahuolu. [34] Seetõttu on oluline planeerida linnad inimhõõntmes, pakkudes inimesele võimalikult palju positiivseid tajuelamusi näiteks hea kujunduse ja detailrikkuse, kvaliteetsete materjalide, ilusate vaadete, haljastuse, vee-elementide jms näol. Linnakeskkonda luues tuleb maksimaalselt kasutada ära kliima positiivsed küljed. Värskes õhus viibijal peaks olema võimalus nautida vastavalt vajadusele kas päikest või varju, soojust või jahedust, jahutavat tuult vms. [24, lk 239] Töö autori poolt läbi viidud küsitluse käigus tõid nõmmelased Nõmme jaama, keskuse ja turu ümbruse linnaruumi kommenteerides välja asjaolu, et tänavapilt on vana ja väsinud, hall, rohelist on vähe. Seega töö projektlahendusse tuua sisse rohkem detaile ja element, mis pakuvad inimestele rohkem positiivseid tajuelemente.

5 PROJEKTALA LAHENDUS

5.1 Kontseptsioon

Kandva idee deviis “Vaikus lärmis” iseloomustab Nõmme olemust. Nõmme on Tallinna omanäoline linnaosa, mis eristub teistest linnaosadest oma metsarohkuse, looduskaitsealade ning rahu ja vaikusega. Aedlinnana pakub linnaosa elanikele võimaluse värskes õhus ja looduse nautimiseks ka privaatseks. Käesoleva töö lahenduse eesmärk on luua Nõmmele esinduslik linnakeskus, mis on Nõmme “nägu ja tegu” ning pakub puhkekohti ja tegevusi ning võimalusi erinevatele vanusegruppidele. Alal on planeeritud nii puhkealasid, kuid aktiivseid alasid. (Joonis 10.)

Joonis 10. Tsoneering

Allikas: Autori joonis

Linnakeskuse esinduslikkust aitab suurendada ühtsus, meeldiv atmosfäär ning eelnevad komponendid meelitavad kohale ka inimesed. Nagu teoreetilises osas välja toodi pakuvad inimestele positiivseid tajuelamusi ning meeldiva atmosfääri näiteks haljastus, vesi ning erinevad muud loodud detailid. Ilmekas linnaruum on ka külastajatele meeldejääv ning atraktiivne.

5.2 Lahenduse kirjeldus

5.2.1 Liikluslinnak/uisuplats ning mänguväljak

Nõmme turu Nõmme-Mustamäe looduskaitseala poolsele küljele, kergliiklustee ning turu vahele, on planeeritud tegevusalad lastest eakateni. Kuna alal ja selle ümbruskonnas on mitmed laste ja noortega seotud asutused (koolid, huviringid, lastekodu ja nii edasi) siis lastele mõeldud liikluslinnak pakub neile võimaluse jalgrataste või muude pealeistutavate sõidukitega omandada liiklusalaseid teadmisi. Liiklusmärgid ja muud elemendid on teisaldatavad ehk võimaldavad vajadusel korraldada seal ka teisi üritusi, näiteks Nõmme turg vajab mõne laada jaoks lisaruumi, kontsert ajutise lavaga vms. Talvisel ajal on võimalik luua alale uisuplats, mille juurde püstitada jõulukuusk.

Liikluslinnakust põhja suunas on planeeritud mänguväljak. Mänguväljaku elemendid asuvad multikummikatendil, mille erinevad rohekad ja liivakarva toonid haakuvad Nõmmele roheliste männimetsade ja liivase pinnasega. Mänguväljaku kõrvalt jookseb mööda ka kergliiklustee, mida kasutavad paljud tervisesportlased, mistõttu on mänguväljaku ühte nurka planeeritud ka erinevad virgestus- ja väljõusaalieleemendid. Nimetatud elemendid sobivad ka eakatele. Nagu kinnitas ka teooria, siis kõikide vanusegruppide koondamine ühele alale parandab ja toetab erinevate generatsioonide omavahelist suhtlemist ja suhteid.

Liikluslinnaku ja mänguväljaku vahele on planeeritud puhkeala väikese istumisala kujul. Näiteks saavad lapsevanemad istuda ja oodata oma mängivaid võsukesti või turuküllastajad saavad nautida seal oma kaasa ostetud söögipooliseid. Istepinkide vahele paigutatud istuskastid tekitavad lisaks meeldivamale atmosfäärile ja silmailule ka soovi korral suletud ruumid privaatsuse nautimiseks. Tekkinud ruumid sümboliseerivad justkui Nõmme koduseda, pakkudes ühtaegu rahu (pingid

paigutatud nii, et on võimalik istuda eraldi pingil) ja samal ajal võimalust sõbruneda naabritega (pinkide paigutus sobilik suhtlemiseks) ning olla osa tervikust.

5.2.2 Kuulsuste väljak

Kahro maja ette on planeeritud kuulsuste väljak, mis oma elementide ning pärnaalleega jätab väarika ning atraktiivse mulje. Väljakule kavandavad skulptuurid kujutavad tuntud inimesi, kes on elanud Nõmmel. Näiteks igal aastal Nõmmele linnaõiguste andmise aastapäeval püsitatakse väljakule uus skulptuur. Valiku teevad Nõmme elanikud hääletuse teel (näiteks Lennart Georg Meri, Marie Under, Paul Keres). Esimeseks skulptuuriks on skulptorite Seaküla Simsoni ja Paul Männi loodud Nikolai von Glehni mälestusmärk, mis teisaldatakse tema praeguselt kohalt oma eraldatuse ja raskesti ligipääsetavuse tõttu. Nõmme rajajana on Nikolai von Glehni mälestusmärk suurem ning järgnevate kuulsuste kujud elusuuruses. Mõned skulptuurid on paigutatud mitmekesisuse huvides ka väljakule paigutatud istepinkidele istuma. Kujude kõrval on ka lipumastid.

Kuulsuste väljakul jooksevad kaks piklikku madalat veekraavi, mis on jälg ühest Nõmme legendist. Selle legendi kohaselt nägi Nikolai von Glehn oma vaimusilmis ette isegi Nõmme sadamat, mis pidi paiknema Mustamäe nõlva all. [35]

Paralleelselt veekraaviga jookseb Nõmmele iseloomulik taastatud pärnaallee. Planeeritud väljak pakub meeldiva keskkonna bussiiotavatele inimestele, bussiootepaviljonid asuvad kuulsuste väljaku ääres, sest teoreetilise osa põhjal muudab vee-element ning haljastus muljet sümpaatsemaks. Pillkupüüdev ja esinduslik kujundus jätab hea esmamulje ka Nõmme keskusest läbi sõitvatele autojuhtidele jt. Loodud kujundus soodustab ka söögikohtade väliterrasside tekkimist hoonete Pärnu mnt 328 ja Pärnu mnt 326 ette.

Teoreetilises osas väideti, et põhilised punktid, kus inimesed omavahel suhtlevad, tekivad liikumisuundade ristumiskohta. Seega Kuulsuste väljaku loomine Kahro maja ette, kus ristuvad paljud erinevad liikumissuunad, on põhjendatud. Samas pole see ala hea valik ürituste ja rahvakogunemiste korraldamiseks kõrgeima mürataseme tõttu piirkonnas.

5.2.3 Nõmme Ema park ning mängude/ürituste plats

Jaama ja Kõvera tänava ristmikul asuv Nõmme Ema park, kuhu skulptor Mare Mikhof 1998. aastal tegi purskkaev-skulptuuri "Nõmme ema", jääb oma praegusele kujule, kui välja arvata istepinkide lisamine. Haljastatud park kujutab rahulikku puhkeala, mis jääb marsruudil turg-raudteejaam võimalikuks peatuspaigaks.

Nõmme Ema pargi ning Jaama tänava vahele jäävale alale on planeeritud ürituste plats (laadad, kontserdid ajutise lava paigaldamisega vms). Plats on mingil määral kinnine, sest asub majade vahel ning jääb autoliiklusest eemale, mistõttu pakub turvalise ja hea keskkonna ürituste korraldamiseks. Samuti on müratase madalam kui Nõmme keskuse ja Kahro juures, mistõttu on ürituste korraldamise väljaku loomine Jaama tänavale parem variant. [31]

Ajal, kui paltsil üritusi ei korraldata, on kõigil võimalik mängida seal erinevaid rahulikke mänge, näiteks male, kabe, erinevate labürintide läbimine, keks jms. Mänge on erinevaid ning sobivad koos mängimiseks kõikidele vanuserühmadele, et taaskord parandada suhtlust erinevate generatsioonide vahel. Samuti on koht taas üheks liikumissuundade ristumispaigaks ehk võimaldab läbi mängu luua uusi kontakte.

Mängude jaoks tarvilikud mängualused, -skeemid on laotud muustrina teekatendisse. Lisaks on ka interaktiivseid mänge, mis reageerivad puutele, raskusele, pakuvad valgusefekte ja nii edasi. Puutetundlikest ekraanidest ning teekattesse laotud kivimustritest tekkivad ruudud sümboliseerivad samuti Nõmme koduseda, moodustades kokku ühtse terviku.

5.2.4 Ajalopark ning mänguväljak ja eakate virgestuspark

Nõmme jaama hoone kõrvale jäävad kaks parki, milledest läänepoolne park hakkab tutvustama Nõmme ajalugu lisaks klassikalistele stendidele ka läbi erinevate installatsioonide, interaktiivsete lahenduste ja rakenduste ning mängude nutitelefones. Üheks pargi oluliseks atraktsiooniks on mehaaniline teater, mis kujutab endast väikest vaateaknaga putkat, kus näiteks igal täistunnil mängib automaatselt nukkudega teater etenduse Nõmme ajaloo. Etendust on võimalik muuta, näiteks teatud aja tagant mängitakse mõnda teist ajalooajavahetust või -sündmust. Nõmme ajaloo

vms. Aimest võib võtta ka näiteks Paul Rahno raamatust "Väike Andi Nõmmel" või lavastab Von Glehni teater mõne etenduse.

Pargis taastatakse 1929. aasta ortofoto (Lisa 9. Foto 4.) järgi teedevõrk, kui park kuulus restoranile "Madrid". Pargi lääneossa jääb mänguväljak, mille elemendid on keskkonda paremini sobimiseks puidust.

Kuna Nõmme elanikest viiendik on vanemaealised, siis teisele poole jaamahoonet jääv park on eakate virgestuspark erinevate virgestusvahenditega. Vahendid sobivad hästi ka ravivõimlemiseks, sest pargi vastas asub Nõmme perearstikeskus.

Nii eakate virgestusala kui mänguväljak on kunstmurukattel, et jätta ajaloolises pargis mulje kui murualast. Turvalad moodustuvad rohelisest multikummitendist.

5.2.5 Väikevormid

Väikevormid on projektlahenduses üheks siduvaks detailiks, mis on tervel alal läbivalt samad. Puidust pingid, rattaparklad ning bussiootepaviljon on puukujulised või omavad elemente puukstest. Puu on läbiv element, sest Nõmme on roheline ning metsane linn.

Istepinkide seljatugedel joonistuvad välja puuoksad, rattaparkla kujutab endast puud, mille juurte vahele on võimalik kinnitada jalgratas, ning bussiootepaviljoni otsaseintel olevatele klaasidele moodustub puutüvi ning harulised oksad. Samuti on tumedast metallist tänavavalgustid puu ning okste kujulised.

5.2.6 Parkimiskohad, jalgrattatee

Linnaruumi muutmisel jalakäijasõbralikumaks on viidud Nõmme turu kõrval parkimine maa-alla, mis võimaldab rohkem parkimiskohti ning jalakäijad ei pea manööverdama autode vahel. Sissepääs maa-alusesse parklasse on Piiri tänaval ning parkimiskohad ise paiknevad osaliselt Nõmme turu ning liikluslinnaku all. Parkimiskohtade nõudlus suureneb, sest parkimisplats Jaama tänav 6/ Kõver tänav 5 kaotatakse ning asemele ehitatakse maja. Mustamäe poolt tulles pole võimalik vasakpöört teha,

et maa-alusesse parklassepääseda, kuid paremale, Suusa tänavale jääb maa-pealne parkla. Projektlahenduse aluseks on võetud Teedeprojekt OÜ koostatud liikluslahendus. Seoses lahendustega tekivad muudatused liikluskorralduses Piiri tänaval, kuhu lisandub maa-aluse parkla sissesõit ning liikluslinnak ja mänguväljak. Kuigi ruumi jääb vähemaks, tuleb tagada ligipääs autodega Piiri tänava elanikele.

Vajadusel jäävad üksikud maapealsed kohad Suusa ja Piiri tänavale turu kõrvale, Nõmme keskuse juurde Jaama tänaval ning sõõrikukohviku, Nõmme jaamahoone ja perearsti keskuse juurde Raudtee tänaval. Kuna jalakäijate liiklemine on keskuses prioriteediks rajatakse Raudtee tänavale liikluse rahustamiseks tõstetud pinnad.

Läbi ala hakkab kulgema jalgrattatee, mis jookseb Nõmme jaamast mööda Jaama tänavat, mööda Turu tänavat ning suundub Ehitajate teele. Sarnane marsruut on Nõmmel planeeritud ka Tallinna Rattastrateegias 2018-2027. [36]

5.2.7 Raied ja haljastus

Projektlahenduse käigus püüti säilitada võimalikult palju olemasolevat haljastust. Raieid nähti ette jaamahoone kõrval asuvates parkides. Põhjusteks ette jäämine ajaloolise teedevõrgu taastamisele või läksid raiesse IV klassi puud ning üks V klassi puu, et muuta suhteliselt pimedaid parke valgemaks.

Pärnu maanteele loodavate alleede puhul kasutatakse Nõmmele iseloomulikku pügatud pärna. Olemasoleva allee jäänukid lähevad raiesse, et rajada uus ühtne allee. Firenze hartale põhinedes on lubatud allee asendada, kui $\frac{2}{3}$ istutatud puudest on välja langenud [37]. Uue liikluslahenduse järgi rajatava bussipeatuse tõttu läheb raiesse ka allee Turu platsi tänaval. Selle asemele luuakse uus allee raiesse minevast alleest mõned meetrid ida poole. Jaama tänavale rajatakse parkimiskohtade ning hoone Jaama 1 vahele madal iluõunapuude *Malus 'Hopa'* rida.

Üle ala paigutatud istutuskastid ning istutusala ajaloopargis jätavad linnaaednikule võimaluse teha taimevalik vastavalt hooajale, eelistada rohelisi ja valgeid toone. Sügis/talvel nt valge kanarbik, padipõõsas. Ajaloopargi peenra rajamisel kasutada varjutaluvaid liike, sest park on varjuline. Näitekes rodopeenar, kuhu sobivad ka hostad ja tirellad. Põõsana soovituslik läikiv tuhkpuu, sest esineb ka Nõmme Ema pargis ning lodjapuu-põisenelas 'Nanus' (Lisa 5.)

KOKKUVÕTE

Nõmme on Tallinna halduslinnaosa, mille pindala on 28 km². Linnaosa jaguneb omakorda kümneks asumiks ning Nõmme keskus, turg ning jaam jäävad 4,8 km² suurusesse Nõmme asumisse.

Ca 2,5 ha suurune planeeritav ala piirneb loodest Nõmme-Mustamäe maastikukaitsealaga, kagust Tallinn-Paldiski raudteega. Kirde ja edela suunas paiknevad elamualad. Linnakeskus on välja venitatud loode-kagu suunaliselt, ühendades omavahel Nõmme turu ja raudteejaama. Nõmme keskuse ümbrusesse on koondunud paljud piirkonda teenindavad ühiskondlikud ja ärihooned.

Käesolev ala on väga autokeskne ning jalakäijate liiklemine on ebamugav ning kohati ohtlik. Samuti on linnaruumi üldilme veidi "väsinud" ning mitte omameeslikule linnakeskusele. Puudu jääb mõnusatest istumiskohtadest ning võimalustest ja tegevustest linnarahvale.

Töö eesmärk on luua Nõmmele esinduslik linnakeskus, mis on Nõmme "nägu ja tegu" ning pakub puhkekohti, tegevusi ning võimalusi erinevatele vanusegruppidele. Projektlahendusega püütakse leida parim võimalik lahendus lähteülesandes esitatud eesmärgile ning analüüsi käigus esile kerkinud probleemidele (parkimiskohad, autokeskus, jalakäijate ohutus, linnaruumi üldmulje jne).

Antud töö lahendusega pakutakse tegevusi ja kasutust erinevatele huvi- ja vanusegruppidele, planeeritud on erinevaid väliruume ning antakse väsinud linnapildile uus esinduslikum ilme. Kogu ala kujunduses on kasutatud ühtseid väikevorme ja haljastuslike elemente, mis aitavad siduda ala tervikuks.

Teoreetilises osas uuriti kvaliteetse linnakeskuse olemust ning omadusi. Teoorial põhinev informatsioon ja järeldused rakendati praktilises osas parimate lahenduste leidmiseks linnaruumi kujundamisel. Kvaliteetne linnakeskus tuleb planeerida inimhõõntmes ning seal peavad olema inimestele tagatud kaitse, mugavus ja naudingud. Need saavutatakse läbi erinevate elementide, milledeks võivad olla nii haljastuslikud kui arhitektuursed lahendused turvatunde, esteetilisuse ja mugavuse tagamiseks; erinevate vanusegruppide toomine ühele alale generatsioonide vahelise suhtluse soodustamiseks; elementide paigutus privaatsuse või suhtluse võimaldamiseks jne.

Kandva idee deviis "Vaikus lärmis" iseloomustab Nõmme olemust. Nõmme on Tallinna omanäoline linnaosa, mis eristub teistest linnaosadest oma metsarohkuse, looduskaitsealade ning rahu ja vaikusega.

Lahendus näeb ette nelja ala, mis jagunevad projekталale laiali. Liikluslinnak/uisuplats ning mänguväljak on planeeritud Nõmme turu Nõmme-Mustamäe looduskaitseala poolsele küljele, kergliiklustee ning turu vahele. Ala pakub liikluslinnaku ja mänguväljaku näol tegevusi lastele ning

väljõusaali ja virgestusala kujul ka täiskavanutele ja ekatele. Liikluslinnaku teisdavav objektid võimaldavav alal korraldada ka muid üritusi ning talvisel ajal luua sellele uisuplatsi.

Kahro maja ette on planeeritud kuulsuste väljak, mis oma kuulsuste skulptuuride, lippude, vee-elementide ning pärnaalleega jätab väärrika ning atraktiivse mulje. Nõmme rajaja Nikolai von Glehni mälestusmärk teisdavatakse tema praeguselt kohalt eraldatuse ja raskesti ligipääsetavuse tõttu nimetatud väljakule. Loodud kujundus soodustab ka söögikohtade väliterrasside tekkimist ning pakub meeldiva keskkonna bussi ootamiseks.

Nõmme Ema pargi ning Jaama tänava vahele jäävale alale on planeeritud ürituste plats. Ajal, kui platsil üritusi ei korraldata, on kõigil võimalik mängida seal erinevaid rahulikke mängu. Mängude jaoks tarvilikud mängualused, -skeemid on laotud muustrina teekatendisse. Lisaks on ka interaktiivseid mängu, mis reageerivad puutele, raskusele, pakuvad valgusefekte ja nii edasi.

Nõmme jaama hoone kõrvale jäävad kaks parki, milledest läänepoolne park hakkab tutvustama Nõmme ajalugu lisaks klassikalistele stendidele ka läbi erinevate installatsioonide, interaktiivsete lahenduste ja rakenduste ning mängude nutitelefones. Pargis taastatakse 1929. aasta ortofoto järgi teedevõrk ning pargi lääneossa jääb mänguväljak. Teisele poole jaamahoonet jääv park on eakate virgestuspark ka ravivõimlemiseks sobilike virgestusvahenditega.

KASUTATUD MATERJALID

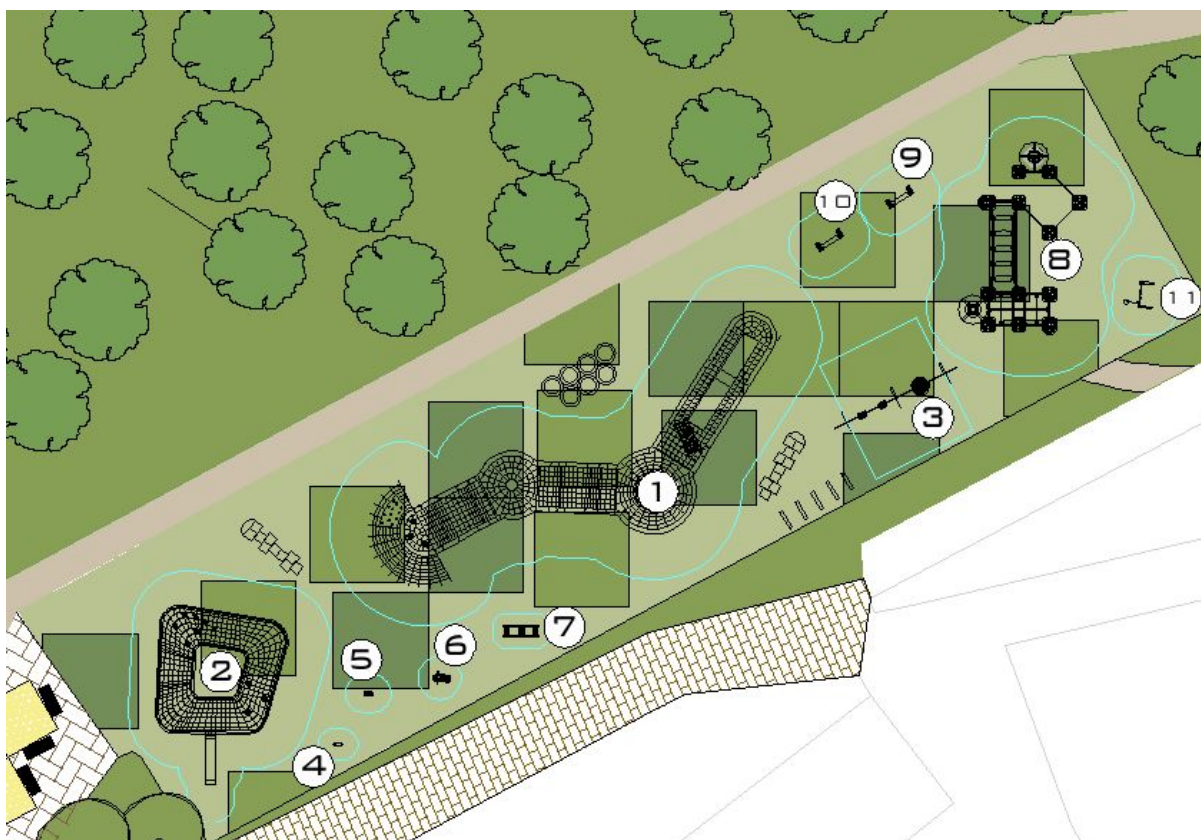
1. Nõmme- *Eesti Entsüklopeedia* <http://entsyklopeedia.ee/artikkel/nõmme> (25.04.2018)
2. Nõmme Keskuse detailplaneeringu osaline kehtestamine Nõmme linnaosas- *Tallinna Õigusaktide andmebaas* <https://oigusaktid.tallinn.ee/?id=3001&aktid=111698> (02.04.2018)
3. Nõmme keskus- *Tallinna veebileht* <https://www.tallinn.ee/est/nomme/g6363s41125> (25.04.2018)
4. Nõmme ajalugu- *Tallinna veebileht* <https://www.tallinn.ee/est/g4103s2025> (25.04.2018)
5. Lõhmus, L. Nõmme ajalugu. Tallinn: Koolibri, 2006.
6. Ajalugu- *Tallinna veebileht* <https://www.tallinn.ee/est/turud/Ajalugu-44> (25.04.2018)
7. Rästa, A. Nõmme tuletõrje saab 95 aastaseks- *Nõmme Sõnumid*, 2005, 11.veebruar, nr 3 (243)
8. Jaak Juskega kadunud Eestit avastamas: täna 90 aastat tagasi sai Nõmmest omaette linn- *Forte* <http://forte.delfi.ee/news/juskegaavastamas/jaak-juskega-kadunud-eestit-avastamas-tana-90-aastat-tagasi-sai-nommest-omaette-linn?id=76248457> (25.04.2018)
9. Saja aasta eest andis Vene tsaar Nõmmele suvituskoha õigused- *Nõmme veebileht* <https://www.tallinn.ee/est/nomme/uudised?tyyp=external&id=1079&mobiilivaade=1> (25.04.2018)
10. Nõmme Keskuse detailplaneering. (2005). Entec AS, töö nr 565/04
11. Galerii: Nõmme keskust ootavad ees suured muudatused- *Postimees* <https://tallinn.postimees.ee/4272413/galerii-nomme-keskust-ootavad-ees-suured-muudatused> (17.05.2018)
12. Nõmme pargid, rohealad ja puiestikud- *Nõmme veebileht* <https://www.tallinn.ee/est/nomme/g6787s41625> (19.03.2018)
13. Veebikaart- *Tallinna transpordiamet* <https://transport.tallinn.ee/#map/map,max> (02.04.2018)
14. Google Maps- *Google* <https://www.google.com/maps/place/Nõmme,+Tallinn/@59.3735673,24.6209973,12z/data=!3m1!4b1!4m5!3m4!1s0x469295155ee9b969:0x500b36d18fc7100!8m2!3d59.3765!4d24.6900999> (17.05.2018)
15. Kuulpak, P. Statistika aastaraamat Tallinn arvudes 2017. Tallinn: Tallinna Linnakantselei, 2017.
16. SunCalc- sunrise, sunset, shadow length, sun position etc- *SunCalc* <https://www.suncalc.org> (12.03.2018)
17. Tulk, J. NÕMME KESKUSE ALA PUITTAIMEDE HALJASTUSLIK HINNANG. Tallinn: Ilex Haljastus OÜ, 2017.
18. 8204 Äri-, elu- ja kinohoone Pärnu mnt. 326, 1933. a.- *Kultuurimälestiste riiklik register* <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=monument&action=view&id=8204> (18.04.2018)
19. 8233 Nõmme turuhoone, 1930. a.- *Kultuurimälestiste riiklik register* <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=monument&action=view&id=8233> (18.04.2018)

20. 8801 Elamu Pärnu mnt. 322/ Vana-Pärnu mnt. 2, 19. saj. lõpp- *Kultuurimälestiste riiklik register*
<https://register.muinas.ee/public.php?menuID=monument&action=view&id=8801> (18.04.2018)
21. 8143 Postkontor ja pangahoone Jaama t. 14, 1912. a.- *Kultuurimälestiste riiklik register*
<https://register.muinas.ee/public.php?menuID=monument&action=view&id=8143> (18.04.2018)
22. 8182 Nõmme jaamahoone, 1907-1930- *Kultuurimälestiste riiklik register*
<https://register.muinas.ee/public.php?menuID=monument&action=view&id=8182> (18.04.2018)
23. 8804 Elamu Raudtee t. 56, 20. saj. algus- *Kultuurimälestiste riiklik register*
<https://register.muinas.ee/public.php?menuID=monument&action=view&id=8804> (18.04.2018)
24. Gehl J. Linnad inimestele. Tallinn: Eesti Kunstiakadeemia, 2015.
25. Landry, C., Bianchini, F. *The Creative City*. London: Demos, 1995.
26. Legates, R.T., Stout, F. *The City reader teine väljaanne*- Jacobs, J. *The uses of sidewalks: safety*, lk 106-112. London: Routledge, 1996.
27. Kuritegevus Eestis 2016- *Justiitsministeerium*
http://www.kriminaalpoliitika.ee/sites/krimipoliitika/files/elfinder/dokumendid/kuritegevus_eestis_est_web_0.pdf (14.04.2018)
28. *Fitting The City: Wellbeing In Urban Planning Literature*. Soome: Oulu arhitektuurikool, 2015.u
29. *What Makes People Use the Street?: Towards a Liveable Urban Environment in Kuala Lumpur City Centre-* *ScienceDirect*
https://ac.els-cdn.com/S1877042815000798/1-s2.0-S1877042815000798-main.pdf?_tid=3ce09026-8720-420b-92cb-f7e665d59be0&acdnat=1521131814_dcf17a388fd617bf2c50b9ff3074be1a
 (24.03.2018)
30. Legates, R.T., Stout, F. *The City reader teine väljaanne*- Whyte, W.H. *The uses of sidewalks: safety*, lk 483-491. London: Routledge, 1996.
31. Tallinna linna strateegiline mürakaart 2017- *Tallinna veebileht*
<http://www.tallinn.ee/est/murakaart-2017> (22.03.2018)
32. *Towards More Physical Activity in Cities-* *World Health Organization*
http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0018/353043/2017_WHO_Report_FINAL_WEB.pdf?ua=1 (24.03.2018)
33. *Towards The All-Age-Friendly City-* *futurecities.catapult.org.uk*
https://edgesf.files.wordpress.com/2015/04/towards-the-all-age-friendly-city_2014.pdf
 (04.04.2018)
34. *Beautiful Places: The Role of Perceived Aesthetic Beauty in Community Satisfaction-* *Martin Prosperity Research*
<http://citiesbeautiful.org/system/files/Beautiful%20Places%20-%20The%20Role%20of%20Aesthetic%20Beauty%20in%20Community%20Satisfaction%20BU.pdf> (03.04.2018)

35. Nikolai von Glehn Nõmme planeerijana (1872-1908)- *Nõmme Heakorra Selts*
http://www.nhs.ee/nikolai_von_glehn_n_mme_planeerijana_1872_1908 (01.05.2018)
36. Tallinna Rattastrateegia 2018-2027- *Tallinna Kommunaalamet*
https://www.tallinn.ee/est/Tallinna-Rattastrateegia-20180105A_Web-2-.pdf (15.05.2018)
37. Sinijärv, U., Konsa, S., Lootus, K. Soovitusi ajalooliste parkide hooldamiseks ja taastamiseks.
Keskkonnaministeerium, 2001.

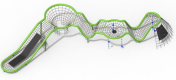
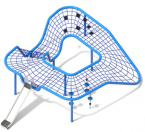
LISAD

Lisa 1. Mänguväljaku ja väljõusaali skeem ja elemendid

Skeem 1. Mänguväljaku ja väljõusaali elementide skeem

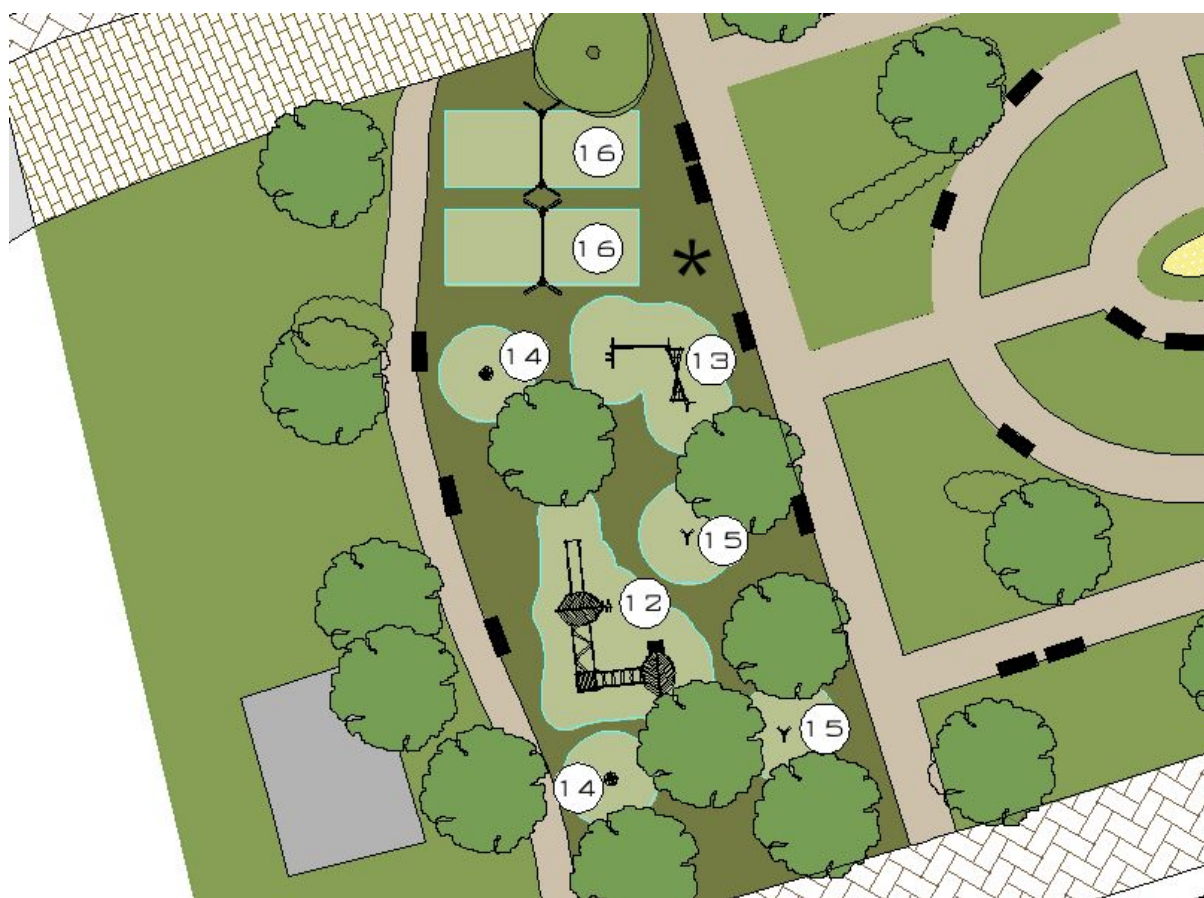
Allikas: Autori joonis

Number skeemil	Toote pilt	Tootja	Tootekood	Kogus
1		GSWeb Recreation Equipment	GS-RH103	1 tk
2		GSWeb Recreation Equipment	GS-RH112	1 tk

3		Play & Leisure	AW14	1 tk
4		HAGS	8044982	1 tk
5		HAGS	8044970	1 tk
6		a_space	SPR038F	1 tk
7		a_space	SPR0121FBA	1 tk
8		Lappset	080483M	1 tk
9		Lappset	081206M	1 tk
10		Lappset	081207M	1 tk

11		Lappset	081240M	1 tk
----	---	---------	---------	------

Lisa 2. Ajalopargi mänguväljaku skeem ja elemendid

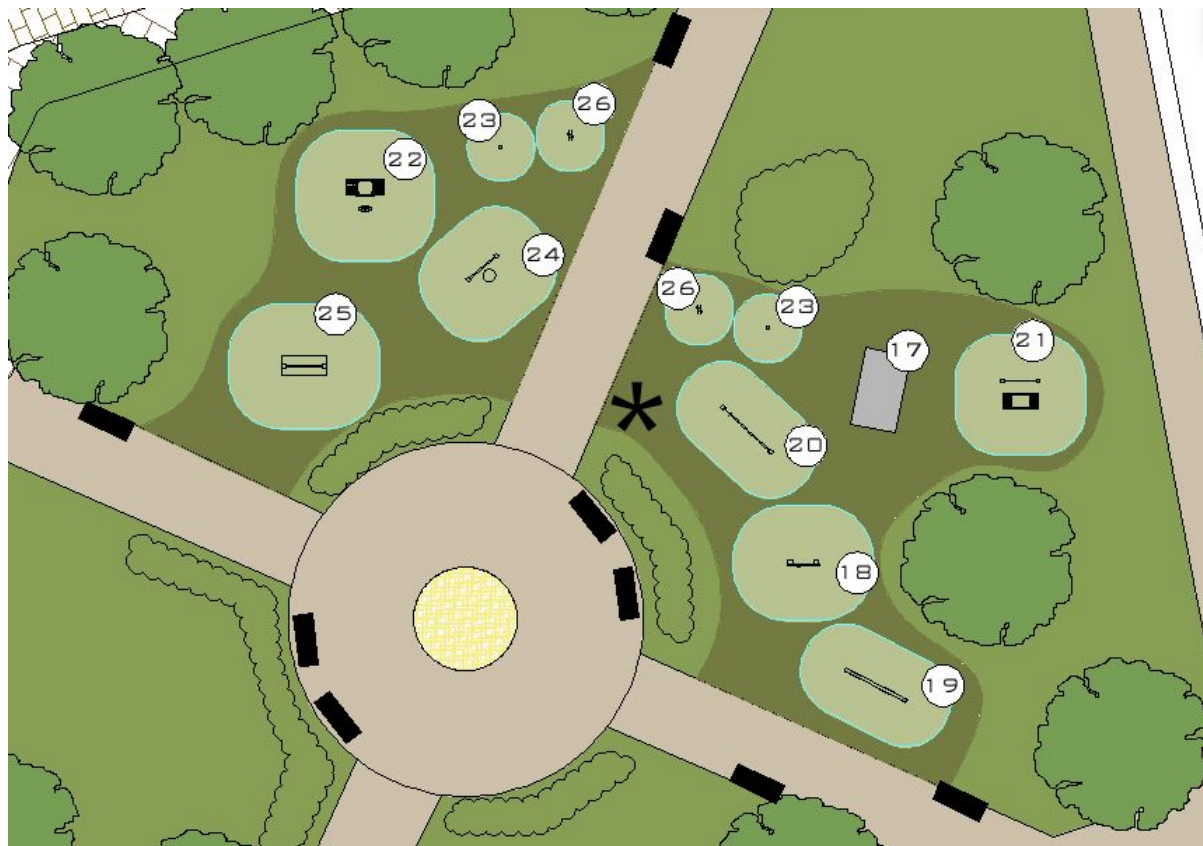
Skeem 2. Ajalopargi mänguväljaku elementide skeem

Allikas: Autori joonis

Number joonisel	Toote pilt	Tootja	Tootekood	Kogus
12		Lappset	175520	1 tk

13		Lappset	175590	1 tk
14		Lappset	175570	2 tk
15		Lappset	175550	2 tk
16		Lappset	175575	2 tk

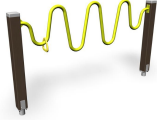

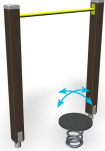

Lisa 3. Eakate virgestuspargi skeem ja elemendid

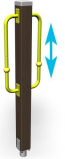

Skeem 3. Eakate virgestuspargi elementide skeem

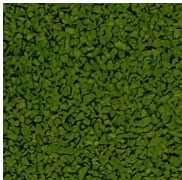

Allikas: Autori joonis

Number joonisel	Toote pilt	Tootja	Toote kood	Kogus
17		Kiili Betoon	7.18	1 tk
18		Lappset	081435M	1 tk

19		Lappset	081405M	1 tk
20		Lappset	081400M	1 tk
21		Lappset	081445M	1 tk
22		Lappset	081471M	1 tk
23		Lappset	081425M	2 tk
24		Lappset	081416M	1 tk
25		Lappset	081465M	1 tk

26		Lappset	081430M	2 tk
----	---	---------	---------	------

Lisa 4. Katendid

Järjekorra number	Toote pilt	Tootja	Toote kood	Kasutuskoht
1		Playtop	Pearl RAL1013	Mänguväljak
2		Playtop	Rainbow Green RAL6025	Mänguväljak, ajalooopargi mänguväljak, eakate virgestuspark
3		Playtop	Reseda Green RAL6011	Mänguväljak
4		Merilyni Grupp	Kartano kivi	Sõidutee
5		Merilyni Grupp	Nunna kivi	Jalakäijate ala
6		Royal Installation	Royal Grass® EcoSense	Ajalooopargi mänguväljak, eakate virgestuspark

Lisa 5. Taimmaterjal

Järjekorra number	Toote pilt	Allikas	Eestikeelne nimetus	Ladinakeelne nimetus
1		Taimekuller	Läänepärn	<i>Tilia europaea</i>
2		Juhani Puukool	Iluõunapuu 'Hopa'	<i>Malus 'Hopa'</i>
3		Juhani Puukool	Hosta 'Kiwi Full Monty'	<i>Hosta 'Kiwi Full Monty'</i>
4		Juhani Puukool	Lainjas hosta 'Albomarginata'	<i>Hosta undulata 'Albomarginata'</i>
5		Juhani Puukool	Fortune'i hosta 'Antioch'	<i>Hosta fortunei 'Antioch'</i>
6		Juhani Puukool	Südajas tiarell 'Moorgrün'	<i>Tiarella cordifolia 'Moorgrün'</i>

7		Aiakeskus Sesoon	Scheenperle	<i>Rhododendron obtusum</i>
8		Aiakeskus Sesoon	Cunningham's White	<i>Rhododendron</i>
9		Kanepiaiaand	Padipõõsas	<i>Calocephalus brownii</i>
10		Jardin Lilled	Kanarbik	<i>Calluna vulgaris 'Long White'</i>
11		Juhani Puukool	Läikiv tuhkpuu	<i>Cotoneaster lucidus</i>
12		Juhani puukool	Lodjapuu-põisen elas 'Nanus'	<i>Physocarpus opufolius 'Nanus'</i>

Lisa 6. Küsitlus

Tere! Olen TTÜ maastikuarhitektuuri tudeng K.Jurkatamm ning oleksin äärmiselt tänulik, kui leiate mõned minutid ning vastate järgmisele küsimustikule. Küstimustik on anonüümne ning kasutan seda vaid oma lõputöö tarbeks, mille teemaks on Nõmme jaama, keskuse ning turu ümbruse planeering.

Olen ette väga tänulik!

* Kohustuslik

1. Sugu

Naine/Mees

2. Vanusegrupp *

0-18 a

19-25 a

26-35 a

36-45 a

46-65 a

üle 65 a

3. Nõmme elanik *

Jah/ Ei

4. Kuidas kirjeldaksite Nõmme keskuse, turu ja jaama ümbruse tänavapilti? (Mis meeldib, mis ei meeldi jne?)

5. Kuidas tunnete end Nõmme keskuse, turu ja jaama piirkonnas jalakäijana liigeldes?

6. Millest tunnete Nõmme jaama, keskuse ja turu ümbruses puudust? Mida sooviksite lisada?

Kokkuvõte: Küsitlusele palju vastajaid polnud: veebipõhisele vastas 6 inimest, suulisele 5 inimest, kõik vastajad olid nõmmelased. Kokkuvõtlikult toodi välja järgmised arvamused: tänavapilt on vana ja väsinud; rohelist on vähe; puudus istepinkidest; kohati keeruline jalakäijate liikumine; palju autosid ja ummikuid keskuses; hooned korrast ära; meeldib roheline foorituli ristmikul kõigile korraga.

Lisa 7. Dendroloogiline hindamine

Autori märkus: Lisa 7. lisatud dendroloogilise hindamise koostanud autor Sulev Järve abiga.

Dendroloogilise hinnangu plaanil märgitud määratud objektid numbriga, mille järel on punkt.

Jrk nr	Puitta- me- nimetus	Hindamis- obekt	Rinnasläbi- mõõt (cm)	Rinnasübermõõt (cm)	Väärtus- klass	Märkused
1.	Harilik vaher	Üksikpuu	1)27 2)32	1)86 2)101	III	Meetri kõrguselt kaheharuline
2.	Harilik mänd	Üksikpuu	67	210	III	Tüvekahjustused 1m kõrgusel, kuivanud oksad, tüves metallesemed
3.	Harilik mänd	Üksikpuu	45	142	IV	Kuivanud oksad, puud nr 4, 5 kasvavad alt latva, tüves metallesemed, Phellinus pini kehad tüvel
4.	Harilik vaher	Üksikpuu	17	52	III	Kasvab puule nr 3 võrasse, noor
5.	Harilik vaher	Üksikpuu	18	57	III	Kasvab puule nr 3 võrasse, noor
6.	Arukask	Üksikpuu	14	45	IV	Kasvab liiga aiavundamendi lähedal
7.	Harilik vaher	Üksikpuu	50	157	III	Läbi okste elektriliin. Võra läände kaldu
8.	Harilik vaher	Üksikpuu	39	124	IV	Palju murdunud oksid
9.	Harilik lumimar- i	Põõsas			III	
10.	Harilik vaher	Üksikpuu	1)13 2)18 3)10	1)42 2)57 3)30	III	Poole meetri pealt kolme haruga, noor
11.	Harilik pärn	Üksikpuu	78	244	II	Alates 4m kahe haruga
12.	Harilik kastan	Üksikpuu	34	107	III	
13.	Harilik pärn	Üksikpuu	28	87	III	Võras kuivanud oksid
14.	Harilik vaher	Üksikpuu	1)27 2)20	1)84 2)62	III	
15.	Harilik vaher	Üksikpuu	34	107	III	

16.	Harilik vaher	Üksikpuu			III	Maapinnast 5-6 erinevat haru, millest paar ka omavahel tihedalt koos ja keerdus
17.	lluõuna puu	Üksikpuu			II	50cm kõrguselt 5 keerdus haru
18.	Harilik mänd	Üksikpuu	59	186	III	Tüves roostetanud naelad, elektriliin läbi okste
19.	Keerdmänd	Üksikpuu	9	27	III	Noor puu
20.	Keerdmänd	Üksikpuu	11	34	III	Noor puu
21.	Harilik mänd	Üksikpuu	94	294	V	2m pealt kaheharuline, kuid üks puu pool/haru juba maast kuivanud, see ka eemaldatud, oksad väga koos puuga nr 22
22.	Harilik vaher	Üksikpuu	43	134	III	
23.	Harilik lumimari	Pöösarühm			III	
24.	Läikiv tuhkpuu	Pöösarühm			II	
25.	Keerdmänd	Üksikpuu	32	101	II	
26.	Harilik vaher	Üksikpuu	51	161	III	Juba maast tüvi päris palju kaldu ida poole, läbi okste nii elektriliin kui -post
27.	Harilik pärn	Üksikpuu	56	175	III	Alates 2m kahe haruga,
28.	Harilik pärn	Üksikpuu	73	230	IV	Alates 1,5m kolme haruga, murdunud oksti, väga harali võra
29.	Harilik pärn	Üksikpuu	51	161	III	Alates 2m kolme haruga
30.	Harilik jalakas	Üksikpuu	33	103	III	Kuivanud oksti
31.	Harilik pärn	Üksikpuu	64	201	III	Alates 3m kolme haruga
32.	Harilik pärn	Üksikpuu	92	290	III	Alates 2m kolme haruga

33-40	Harilik pärn, vaher, jalakas	Puuderühm			IV	
41.	Harilik vaher	Üksikpuu	50	158	III	Alates 1,5m kahe haruga, kuivanud oksid, koorekahjustus
42.	Harilik vaher	Üksikpuu	1)27 2)25 3)21 4)21 5)56 6)285 7)378 8)465 9)5		III	Maapinnast viie haruga
43.	Harilik jalakas	Üksikpuu	25	80	IV	Kidur
44.	Harilik vaher	Üksikpuu	30	93	III	
45.	Harilik jalakas	Üksikpuu	1)30 2)13	1)93 2)40	IV	Maapinnast kahe haruga, kidur
46.	Harilik jalakas	Üksikpuu	1)15 2)21 3)17	1)48 2)66 3)53	III	Maapinnast kolme haruga, kitsas võra
47.	Harilik vaher	Üksikpuu	46	143	IV	Murdunud ja kuivanud oksid
48.	Harilik hobukas tan	Üksikpuu	17	53	III	
49.	Harilik hobukas tan	Üksikpuu	17	52	III	
50.	Harilik pärn	Üksikpuu	71	224	III	Alates 2m kolme haruga, alt kitsad kasvutingimused
51.	Jaapani enelas	Põõsarühm			II	
52.	Harilik hobukas tan	Üksikpuu	28	89	III	Lambipost võras
53.	Harilik jalakas	Üksikpuu	54	170	III	Alates 3m mitu haru, kuivanud oksid
54.	Jaapani enelas	Põõsarühm			II	
55.	Mägimänd	Põõsarühm			III	
56.	Ebajasmiin	Põõsarühm			II	
57.	Middendorffi veigela	Põõsarühm			III	

58.	Harilik jalakas	Üksikpuu	89	281	III	Alates 4m kahe haruga, puu keskosas tüvel jalakapässiku kahjustused. Võtta jälgimisele
59.	Harilik jalakas	Üksikpuu	115	362	II	Alates 3m viie haruga
60.	Harilik jalakas	Üksikpuu	47	149	III	Võra laiub ida poole
61.	Harilik jalakas	Üksikpuu	47	147	III	1m peal pahk
62.	Harilik jalakas	Üksikpuu	65	203	III	Alates 3m kahe haruga, 0,5m peal pahk vms
63.	Harilik vaher	Üksikpuu	69	216	III	Alates 4m kolme haruga, abivahendid laialivajumise vältimiseks
64.	Harilik vaher	Üksikpuu	24	74	IV	Palju eemaldatud oksid ja latv
65.	Harilik hobukastan	Üksikpuu	48	152	III	Alates 3m mitme haruga
66.	Villane lodjapuu	Põõsarühm			II	
67.	Harilik vaher	Üksikpuu	31	98	IV	Kidur
68.	Harilik vaher	Üksikpuu	32	102	III	
69.	Harilik vaher	Üksikpuu	1)30 2)17 3)24	1)94 2)54 3)75	III	Maapinnast kolme haruga
70.	Harilik jalakas	Üksikpuu	25	78	III	
71.	Harilik vaher	Üksikpuu	42	131	III	
72.	Harilik jalakas	Üksikpuu	48	151	III	
73.	Harilik jalakas	Üksikpuu	58	182	III	
74.	Harilik vaher	Üksikpuu	1)29 2)15	1)90 2)46	III	Alates 0,5 kahe haruga
75.	Harilik saar	Üksikpuu	31	96	III	Võra laiub ainult ühel pool
76.	Harilik jalakas	Üksikpuu	32	100		

77.	Harilik hobukas tan	Üksikpuu	25	80	III	
78.	Harilik hobukas tan	Üksikpuu	24	74	III	
79.	Harilik hobukas tan	Üksikpuu	19	60	III	
80.	Harilik hobukas tan	Üksikpuu	109	344	III	Alates 2m kahe haruga, üks haru seest õõnes ühe koha peal
81.	Harilik hobukas tan	Üksikpuu	1)53 2)29	1)167 2)122	III	Alates 1,2m kahe haruga, kuivi oksid
82.	Harilik hobukas tan	Üksikpuu	60	190	III	
83.	Läänepärn	Üksikpuu	64	201	V	Pahad, lõikustega rikutud, kidur
84.	Harilik pärn	Üksikpuu	99	310	III	Alates 1,8m kahe haruga, kuivi oksid, harali oksad võrad, tüves ühe koha peal õõnsus
85.	Harilik hobukas tan	Üksikpuu	1)60 2)56	1)187 2)175	III	Alates 1m kahe haruga, värskelt sanitaarlõikus, SEEN
86.	Harilik pärn	Üksikpuu	1)43 2)64	1)134 2)202	III	Alates 1,5m kahe haruga, hiljem kolme haruga, värskelt sanitaarlõikus
87.	Harilik jalakas	Üksikpuu	78	244	III	
88.	Harilik jalakas	Üksikpuu	1)43 2)41	1)135 2)129	III	Maapinnast kahe haruga, kitsas võra, elektriliin okstes
89.	Harilik hobukas tan	Üksikpuu	18	55	III	
90.	Harilik hobukas tan	Üksikpuu	32	102	III	
91.	Harilik pärn	Üksikpuu	49	155	III	
92.	Harilik jalakas	Üksikpuu	65	202	III	Alates 2m kahe haruga

93.	Harilik jalakas	Üksikpuu	49	154	III	
94.	Harilik vaher	Üksikpuu	1)45 2)37 3)23	1)142 2)115 3)72	III	Maapinnast kolme haruga
95.	Harilik künnapuu	Üksikpuu	55	174	III	Alleepuu
96.	Harilik künnapuu	Üksikpuu	45	140	III	Alleepuu, kitsas võra
97.	Harilik tamm	Üksikpuu	53	166	III	Alleepuu
98.	Harilik kukerpuu	Põõsarühm			II	
99.	Harilik sirel	Põõsarühm			II	
100.	Põõsamaran	Põõsarühm			II	
101.	Malus 'Adiron dack'	Üksikpuu	10	32	III	
102.	Malus 'Adiron dack'	Üksikpuu	8	26	III	
103.	Harilik jalakas	Üksikpuu	84	263	III	Kuivi oksid
104.	Harilik jalakas	Üksikpuu	49	155	IV	Alates 2m kahe haruga, niru
105.	Harilik künnapuu	Üksikpuu	68	215	IV	Kuivi oksid, aegade jooksul palju lõigatud, samblikud ja vetikud muutnud tüve värvi
106.	Harilik jalakas	Üksikpuu	52	163	III	
107.	Harilik vaher	Üksikpuu	68	216	IV	Alates 2m kolme haruga, palju kuivanud oksid
108.	Harilik saar	Üksikpuu	1)14 2)34	1)43 2)107	III	Maapinnast kahe haruga, kuivanud oksid, elektriliin läbi võra
109.	Harilik lumimari	Põõsarühm			III	

110.	Harilik vaher	Üksikpuu	67	210	III	Alates 2m kolmeharuga, millest kaks pmavahel alguses keerdus, kuivanud oksid, elektriliin läbi võra
111.	Taraenelas	Põõsarühm			II	
112.	Magesõstar	Põõsarühm			II	
113.	Harilik kukerpuu	Põõsarühm			II	
114.	Harilik lumimar	Põõsarühm			II	
115.	?	Põõsarühm			II	
116.	Harilik kukerpuu	Põõsarühm			II	
117.	?	Põõsarühm			III	
118.	Punapaju	Põõsarühm			II	
119.	Harilik kuslapuu	Põõsarühm			II	
120.	Villane lodjapuu	Põõsarühm			III	
121.	Harilik sirel	Põõsarühm			II	
122.	Forsüütia	Põõsarühm			II	
123.	Jaapani enelas	Põõsarühm			II	

Lisa 8. Dendroloogiline hindamine (ILEX haljastus)

Autori märkus: Lisa 8. lisatud dendroloogilise hindamise koostanud Jaana Tulk ILEX haljastusest. Dendroloogilise hinnangu plaanil märgitud Jaana Tulki määratud objektid numbriga, mis on ilma punktita.

Jrk nr	Puittai-me nimetus	Hindamis-objekt	Rinnasläbi-mõõt, cm	Rinnasümberrõõt, cm	Väärtusklass	Märkused
1	Harilik pärn	Üksikpuu	28	88	III	Veidi kidur, võras kuivanud oksid.
2	Harilik pärn	Üksikpuu	18	56	III	Allasurutud, võras kuivanud oksid, vajab rohkem kasvuruumi, noor.
3	Harilik vaher	Üksikpuu	32	100	IV	Kasvab elektriliini, tüves vigastused, venampoolne, vajad hooldusloikust murdumisohtlike okside eemaldamiseks
4	Harilik vaher	Üksikpuu	29	91	IV	Tüves vigastused, kasvab elektriliini, mitmeid kuivanud oksid
5	Harilik jalakas	Üksikpuu	34	106	III	
6	Harilik hobukas tan	Üksikpuu	36	113	III	Tüvel vahtratarjaku (<i>Oxyropus populinus</i>) viljakehad. Viljakehad on veel suhteliselt väikesed. Puule tuleks teha korrapäraselt hooldusloikust, et hoida puu võrased liialt suureks ja raskeks kasvamat, et vähendada harude murdumise ohtu.
7	Harilik hobukas tan	Üksikpuu	33	103	III	
8	Harilik sirel	Põõsaste rühm	-		III	Osaliselt noorendatud, kõrgus ~5 m
9	Harilik kukerpuru	Põõsas	-		III	
10	Harilik sirel, harilik	Hekk	-		III	Peamiselt sirel, vajab hooldust, sireli h ~2-5 m, lumimari kõrgus ~2 m

	lumimar i					
11	Harilik vaher	Üksikpuu	35	109	III	Viltu, kõver, võras kuivanud oksid
12	Harilik vaher	Üksikpuu	41	129	III	
13	Harilik vaher	Üksikpuu	29	91	III	Võra kärbitud, alla kasvavad harilikud lumimarid ja haroilikud sirelid
14	Harilik vaher	Puude rühm	22; 13 ja 12; 14 ja 20	69; 41 ja 37 ja 63	IV	Kidurad, oksid kärbitud
15	Harilik vaher	Üksikpuu	32; 11	100; 35	III	Võra kärbitud, kasvab elektriliini, veidi viltu
16	Harilik vaher	Üksikpuu	21; 15	66; 47	IV	Allasurutud, kidur
17	Harilik vaher	Üksikpuu	39; 21	122; 66	IV	1/4 võrast kuivanud, viltu
18	Harilik vaher	Üksikpuu	17	53	IV	viltu, kõver, allasurutud, kasvab elektriliini
19	Arukask	Üksikpuu	23	72	III	
20	Harilik vaher	Üksikpuu	19	60	IV	Allasurutud
21	Harilik määnd	Üksikpuu	38	120	II	
22	Harilik määnd	Üksikpuu	42	131	III	Tüves pikk lõhe, lisaks muud tüvevigastused. Kõrval kasvavad lehtpuud on hakanud varjutama. Paremate kasvutingimuste tagamiseks tuleks kõrvalt lehtpuud likvideerida.
23	Harilik jalakas, harilik vaher	Puude rühm	23 ja 12 ja 19 ja 28	72 ja 68 ja 60 ja 88	IV	Kidurad, allasurutud, tüves vigastused, soovitatav likvideerida
24	Harilik vaher	Puude rühm	20; 18 ja 17 ja 13 ja 14	62; 56 ja 54 ja 41 ja 44	IV	Allasurutud, kidurad
25	Harilik jalakas	Üksikpuu	26	81	III	Võras kuivanud oksid

26	Harilik lumimari	Põõsaste rühm	-	-	III	Vajavad hoolduslõikust
27	Harilik vaher	Puude rühm	12 ja 18	38 & 56	IV	Allasurutud
28	Harilik vaher	Puude rühm	26 ja 28	81 ja 88	IV	1 puul tüves lõhe
29	Harilik vaher	Üksikpuu	20	63	IV	
30	Harilik jalakas	Üksikpuu	23; 11	72; 35	IV	Oksi kärbitud, kasvavad elektriliini, kidurapoolsed
31	Harilik vaher	Üksikpuu	41	129	IV	Tüves lõhe ja muud vigastused, tüves mädanik, kasvab elektriliini
32	Harilik vaher	Üksikpuu	40	125	III	
33	Harilik vaher	Üksikpuu	48	151	IV	Viltu, tüves auk (õõnsus)
34	Harilik pihlakas, sort	Üksikpuu	9	28	III	
35	Serbia kuusk, sort	Üksikpuu	6	19	III	
36	Harilik pärn	Üksikpuu	~80	~250	II	Tüves 2 vigastust
37	Arukask	Üksikpuu	15; 26; 33	47; 82; 104	III	1 haru kidur, haruneb juurekaelalt
38	Harilik vaher	Üksikpuu	38	119	III	Tüves vigastused, mitmeid kuivanud oksi, kasvab elektriliini
39	Harilik vaher	Üksikpuu	39	122	III	tüves vigastused, mitmeid kuivanud oksi, kasvab elektriliini, viltu
40	Harilik ploompõõs	Üksikpuu	36	113	IV	keerdkasv, tüves vigastused, võras kuivanud oksi
41	harilik sirel, harilik lumimari	Hekk	-	-	III	pöetav, kõrgus 1,5-2 m

42	Harilik mänd	Hekk	50	157	II	all sireli ja lumimari hekk (III väärtusklass)
43	Harilik lumimari, harilik sirel	Hekk	-	-	III	
44	Harilik elupuu	Hekk	-	-	II	
45	Harilik vaher	Üksikpuu	32	100	III	
46	Harilik vaher	Üksikpuu	30; 14	94; 44	III	
47	Harilik lumimari	Pöösaste rühm	-	-	III	kasvab kahel pool aeda
48	Harilik vaher	Üksikpuu	31; 20	97; 63	III	
49	Harilik vaher	Üksikpuu	24	75	IV	Tüves lõhe, haruneb 2 m kõrguselt, osa harusid maha saetud.
50	Harilik vaher	Üksikpuu	25	78	IV	Tüves vigastused.
51	Harilik vaher	Üksikpuu	14; 19; 28	44; 60; 88	IV	Tüves lõhed ja muud vigastused
52	Harilik lumimari, harilik jalakas	Hekk	-	-	III	hooldamata
53	Harilik lumimari, harilik jalakas	Hekk	-	-	III	hooldamata
54	Harilik tamm	Üksikpuu	13	41	III	allasurutud, valgusepuuduses, hõre
55	Harilik mänd	Üksikpuu	34	107	III	veidi viltu
56	Harilik tamm	Üksikpuu	17	53	IV	allasurutud, valgusepuuduses, hõre
57	Aedõun apuu	Üksikpuu	25; 26	78; 80	IV	1 haru osaliselt kuivanud ja vigastustega

58	Aedõun apuu	Üksikpuu	27	85	IV	Tüves auk, tüvi pehkib
59	Harilik vaher	Üksikpuu	34	107	III	viltu, haruneb juurekaelalt, väiksem haru maha saetud
60	Harilik saar	Üksikpuu	38	120	IV	palju kuivanud oksid, hõre
61	Harilik vaher	Üksikpuu	49	154	IV	tüvi mäda ja pehkib, tüves vigastus
62	Harilik pirnipuu	Üksikpuu	26	82	IV	viltu
63	Harilik kuusk	Hekk	-	-	III	pügatav, kõrval kasvaavad metsviinapuud samas pikkuses
64	Harilik kuusk	Hekk	-	-	III	pügatav, kõrval kasvaavad metsviinapuud samas pikkuses
65	Harilik jalakas	Üksikpuu	60	188	III	Haruneb 2 m kõrguselt 2ks, vähesel määral oksid kärbitud, võra ühelt poolt veidi hõre
66	Harilik jalakas	Üksikpuu	40	125	IV	osaliselt kuivanud, tüves vigastus
67	Harilik elupuu 'Smaragd'	Hekk	-	-	II	
68	Harilik vaher	Üksikpuu	26	81	III	
69	Harilik vaher	Üksikpuu	36	113	II	Tüves väike vigastus, mis paranemas, okstel mõned vigastused
70	Harilik mänd	Üksikpuu	17	53	III	
71	Harilik vaher	Üksikpuu	33	103	II	
72	Kibuvits prk, erinevad liigid ja sordid	Põõsaste rühm	-	-	II	Kõrgus 0,5-1,5 m

73	Jugapuu prk, kultivar	Põõsaste rühm	-	-	II	Kõrgus kuni 1 m. Kõrval kasvavad jaapani enelad (II väärtusklass)
74	Harilik elupuu	Üksikpuu	20	63	II	Tüves väike lõhe
75	Harilik elupuu	Üksikpuu	18; 20		II	
76	Läänepä rn	Üksikpuu	28	88	II	Kasvab elektriliini, võra kärbitud
77	Läänepä rn	Üksikpuu	24	75	II	Kasvab elektriliini, võra kärbitud
78	Läänepä rn	Üksikpuu	31	98	II	Oksi kärbitud, kasvab elektriliini
79	Harilik hobukas tan	Üksikpuu	44	138	III	Kasvab elektriliini, tüves mädanik
80	Harilik hobukas tan	Üksikpuu	50; 32	158; 100	V	Haruneb 1,5 m kõrguselt, 1 peaharu maha saetud, Tüvel mitmes kohas vahtratarjaku (<i>Oxyporus populinus</i>) viljakehad. Arvestades seenekahjustuse tõenäolist suurt ulatust ja harude raskust, on harude murdumise oht suur
81	Harilik pihlakas , sort	Üksikpuu	39	122	IV	Vana, 1/4 võrast kuivanud, tüves ja okstel vigastused, tüvi pehkib
82	Suurele hine pärn	Üksikpuu	24	75	II	All kasvab kibuvits prk (II väärtusklass)
83	Kibuvits , prk	Põõsaste rühm	-	-	III	Mõned põõsad rühmast kuivanud
84	Kibuvits , prk	Põõsaste rühm	-	-	IV	Enamik põõsaid kuivanud
85	Suurele hine pärn	Üksikpuu	10	31	III	Kidur
86	Kibuvits , prk	Põõsaste rühm	-	-	II	

87	Suurele hine pärn	Üksikpuu	13	41	III	Kidur, noor
88	Suurele hine pärn	Üksikpuu	10	31	III	Kidur, noor
89	Suurele hine pärn	Üksikpuu	15	47	III	Kidur, noor
90	Suurele hine pärn	Üksikpuu	23	72	III	Oksi kärbitud, kasvab elektriliini
91	Suurele hine pärn	Üksikpuu	25	79	III	Oksi kärbitud, kasvab elektriliini, mõned oksad kuivanud
92	Harilik jalkas	Üksikpuu	25	78	II	
93	Harilik mänd	Üksikpuu	23	72	IV	Latv kuivanud
94	Harilik mänd	Üksikpuu	25	78	III	Võra ühepoolne
95	Kibuvits , prk	Põõsaste rühm	-	-	II	
96	Mägimä nd	Põõsaste rühm	-	-	II	
97	Harilik pärn	Üksikpuu	52	163	II	
98	Harilik hobukas tan	Üksikpuu	75	235	III	Harusid kärbitud, kerge keerdkasv, tüves mädanik, Võras kuivanud oksi, vajab hooldusloikust, jälgimist ja vajadusel võra kärpimist
99	Harilik saar	Üksikpuu	23	73	IV	Osaliselt kuivanud, allasurutud
100	Harilik jalakas	Üksikpuu	53	166	II	tüves väike vigastus
101	Harilik jalakas	Üksikpuu	53	167	III	Veidi allasurutud
102	Harilik vaher	Üksikpuu	22	69	III	

103	Harilik vaher	Üksikpuu	42	132	II	
104	Harilik vaher	Üksikpuu	36	113	IV	1 haru maha saetud, tüves vigastus, osaliselt kuivanud. Soovitav likvideerida
105	Harilik vaher	Üksikpuu	23	72	IV	Võga kõver ja viltu, kasvab elektriliini
106	Harilik vaher	Üksikpuu	42	132	II	veidi viltu, tüves väike vigastus, mis paranenud. Kasvab kõnniteel ning kõnnitee asfalt soonib juurekaela, vajalik oleks tagada puule juurekaela ümber kasvuks vajalik ruum.
107	Harilik elupuu	Hekk	-	-	II	
108	Läihiv tuhkpuu	Hekk	-	-	II	
109	Harilik elupuu	Hekk	-	-	II	
110	Harilik vaher, harilik jalakas	Hekk	-	-	III	Vajab hooldamist
111	Jaapani enelas	Põõsaste rühm	-	-	II	Noored
112	Jaapani enelas, mägimänd	Põõsaste rühm	-	-	II	Noored
113	Jaapani enelas, mägimänd	Põõsaste rühm	-	-	II	Noored
114	Jaapani enelas, mägimänd	Põõsaste rühm	-	-	II	Noored
115	Mägimänd, prk enelas	Põõsaste rühm	-	-	II	Noored

	(erineva d liigid ja sordid)					
116	Harilik vaher	Üksikpuu	30; 40; 32; 33	94; 126; 100; 104	III	Tüves vigastused
117	Harilik mänd	Üksikpuu	24	75	IV	
118	Harilik hobukas tan	Üksikpuu	33	104	III	
119	Harilik jalakas	Üksikpuu	43	135	III	
120	Harilik vaher	Üksikpuu	48	151	III	Haruneb 2 m kõrguselt
121	Harilik pärn	Üksikpuu	40	126	III	Veidi allasurutud
122	Harilik pärn	Üksikpuu	28	88	III	Veidi allasurutud
123	Sookask	Üksikpuu	31	97	III	
124	Harilik vaher	Üksikpuu	20	62	IV	Kidur, osaliselt kuivanud
125	Ungari sirel	Põõsas	-	-	III	
126	Harilik sirel	Põõsas	-	-	III	
127	Harilik pöök	Üksikpuu	55	170	I	Heas seisukorras
128	Harilik vaher	Üksikpuu	33	103	III	Viltu
129	Harilik vaher	Üksikpuu	42	130	III	Haruneb 1,6 m kõrguselt
130	Harilik jalakas	Üksikpuu	12	137	III	
131	Harilik jalakas	Üksikpuu	10	31	IV	
132	Harilik jalakas	Üksikpuu	9	28	III	

133	Harilik jalakas	Üksikpuu	49	152	III	
134	Harilik kuusk	Puude rühm	3-6	9-18	III	Aegsasti kärpida, mitte lasta kõrgeks kasvada
135	Sookask	Üksikpuu	27; 23	84; 71	IV	Mõned kuivanud oksad, viltu, tüves mädanik
136	Harilik vaher	Üksikpuu	36	113	IV	Kasvab elektirlini, oasliselt kuivanud
137	Harilik vaher	Üksikpuu	32	100	IV	Hääbuv, võra hõre
138	Harilik pihlakas	Üksikpuu	3	9	III	Noor
139	Harilik pärn	Üksikpuu	45; 42	141; 130	III	Okstel vigastused. Okstel pärna-võrsesurma tunnused
140	Harilik vaher	Üksikpuu	12	37	III	Noor
141	Harilik vaher	Üksikpuu	37	116	III	
142	Harilik vaher	Üksikpuu	51	160	III	Veidi viltu, oksad kasvavad üle elektriliini
143	Harilik vaher	Üksikpuu	46	144	V	Harud 2,5-3 m kõrguselt maka saetud, üksikud haljad võsud, tüvi pehkinud ja vigastustega
144	Harilik vaher	Üksikpuu	28	86	III	
145	Harilik tamm	Üksikpuu	27	85	III	Viltu
146	Harilik jalakas	Üksikpuu	26	82	IV	
147	Harilik vaher	Üksikpuu	25	78	IV	Harusid kärbitud
148	Harilik mänd	Üksikpuu	37	116	III	
149	Harilik vaher	Üksikpuu	23	71	III	
150	Harilik mänd	Üksikpuu	36	113	III	Viltu

151	Ungari sirel	Põõsaste rühm	-	-	II	
152	Harilik mänd	Üksikpuu	31	96	V	Enamjaolt kuivanud
153	Harilik mänd	Üksikpuu	41	127	III	
154	Arukask	Üksikpuu	42	131	III	Veidi hõre
155	Harilik pärn	Üksikpuu	11	34	IV	Allasurutud, pole kasvuperspektiivi
156	Harilik pärn	Üksikpuu	51; 43	160; 135	III	
157	Harilik elupuu	Hekk	-	-	II	
158	Harilik vaher	Üksikpuu	36	113	IV	Hõre, allasurutud, tüves vigastus, haruneb 1,4 m kõrguselt
159	Harilik vaher	Üksikpuu	32	100	IV	Allasurutud, viltu, haruneb 1,4 m kõrguselt
160	Harilik vaher	Üksikpuu	22; 23	69; 72	IV	Allasurutud, viltu, haruneb 1,2 m kõrguselt
161	Harilik elupuu	Üksikpuu	-	-	III	
162	Harilik jalakas	Üksikpuu	60	188	III	Haruneb 3-ks, üks haru maha saetud
163	Harilik elupuu	Hekk	-	-	III	
164	Harilik vaher	Üksikpuu	38	119	III	Veidi allasurutud ja hõre
165	Harilik vaher	Üksikpuu	42	131	III	
166	Harilik elupuu	Põõsaste rühm	-	-	III	
167	Harilik sirel	Põõsas	-	-	III	
168	Aedõun apuu	Üksikpuu	30; 25	94; 78	IV	Osad harud murdunud
169	Puishortensia	Põõsas	-	-	III	

170	Puishortensia	Põõsas	-	-	III	
171	Puishortensia	Põõsas	-	-	III	
172	Ungarisirel	Põõsasterühm	-	-	III	
173	Harilik sirel	Põõsas	-	-	III	
174	Harilik viirpuid	Üksikpuu	16	50	III	Vajab hooldust
175	Harilik vaheer; harilik sirel	Puude ja põõsasterida	2-6	6-18	IV	Põõsad ja noored puud
176	Harilik sirel	Põõsasterühm	-	-	III	
177	Harilik vaheer	Üksikpuu	36	113	III	
178	Harilik vaheer	Üksikpuu	13	41	IV	
179	Harilik vaheer	Üksikpuu	14	44	IV	Allasurutud, latv maha saetud
180	Harilik vaheer	Üksikpuu	25	79	IV	Allasurutud, viltu, tüves vigastus
181	Harilik vaheer	Üksikpuu	22	69	IV	Allasurutud
182	Harilik sirel	Põõsasterühm	-	-	III	vajab hooldusloikust
183	Jugapuu prk, (kultivar), läikiv tuhkpuid	Hekk	-	-	II	
184	Harilik kuusk	Hekk	-	-	II	
185	Harilik pärn	Üksikpuu	58	182	II	
186	Harilik vaheer	Üksikpuu	46	144	III	

Lisa 9. Ajaloolised fotod

Foto 1. Turu plats 1935. aastal

Autor: Teadmata

Foto 2. Ajalooline foto Kahro majast linnulennult 1933. aastal

Autor: Leho Lõhmuse erakogu

Foto 3. Jaama tänav 1938. aastal

Autor: I.Teterin

Foto 4. Jaama kõrval asuva pargi teedevõrk 1929. aastal

Autor: Lennukool

Lisa 10. Fotod

Foto 1. Nõmme Ema park

Autor: Töö autor

Foto 2. Mare Mikhofi skulptuur

Autor: Töö autor

Foto 3. Kasutamata ruumiressurs Jaama tänaval

Autor: Töö autor

Foto 4. Nikolai von Glehni mälestusmärk

Autor: Töö autor

GRAAFILINE MATERJAL

1. Kujundusplaan M 1:1000
2. Dendroloogiline hinnang M 1:1000
3. Väljavõte Kuulsuste väljak 1:500
4. Väljavõte: Ürituste/mängude plats 1:500
5. Väljavõte: Mänguväljak
6. Väljavõte: Ajaloopark ja eakate virgestuspark
7. Joonis A-A'
8. Väikevormid: bussiootepaviljon
9. Väikevormid: istepink
10. Väikevormid: tänavavalgusti, rattaparkla
11. Vaated- Kuulsuste väljak, ürituste/mängude plats

SUMMARY

Nõmme is in the administrative district of Tallinn, with an area of 28 km². The district is divided into ten foundations and Nõmme Center, the market and the station will be located in the Nõmme foundation, with an area of 4.8 km².

The designed area, with the approximate area of 2,5 ha, is bounded with the Nõmme-Mustamäe nature reserve in the north-west, with the Tallinn-Paldiski Railway in the south-east. In the north-east and south-west are located residential building areas. City centre connects the Nõmme market and railway station, while it is stretched out from north-west to south-east. Near Nõmme centre are many social and business buildings serving the city.

The area is car based and traffic for pedestrians is uncomfortable and sometimes even dangerous. The general appearance of the city is also slightly "tired" and not typical for a representative city centre. There is a lack of comfortable sitting areas and opportunities and activities for the city dwellers.

The main goal of the work is to create a representative city center for Nõmme, which offers enough rest areas, activities and opportunities for different age groups. The solution tries to find the best possible solutions for the goal and the problems that were found during the site analysis (lack of parking spaces, basing on cars, the overall impression of the city, etc.). The solution of the work offers activities and applications for groups with different interests and ages, designed outdoor rooms are planned and gives a new, and to the tired city picture are is given more representative look. Details like benches, lights etc. and greenery help to bind the whole area.

The theoretical part examined the nature and characteristics of a high-quality city center. Theoretical information and findings have helped to find the best solutions for designing the city space of Nõmme. A high-quality city center should be planned in a human dimension and it should offer protection, comfort and pleasures. These are achieved through a variety of elements, which can be both landscaped and architectural solutions to guarantee aesthetics and comfort; bringing different age groups into one area to encourage communication between generations; the position of the elements such as benches to guarantee privacy or opportunity for communication, etc.

Device “Silence in the noise” characterizes the essence of Nõmme. Nõmme is a unique district of Tallinn, which differs from other parts of the city by the peace and quiet, the amount of forest, greeneries and nature reserves and home gardens.

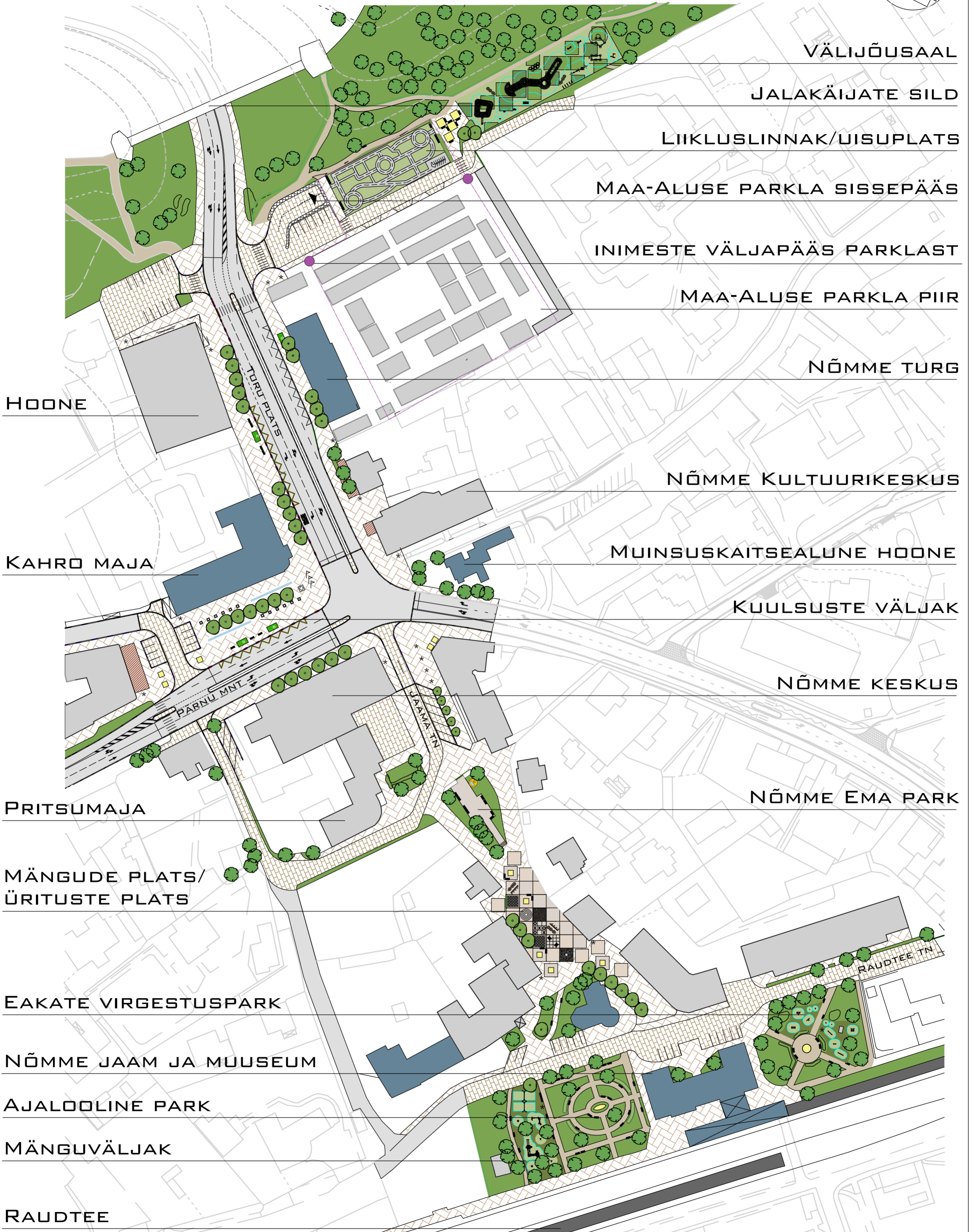
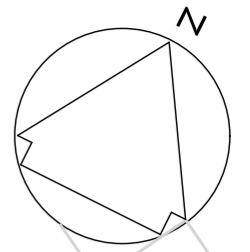
The solution foresees four areas. The kids traffic city/ice rink and playground are planned on the side of the Nõmme market, next to the Nõmme-Mustamäe Nature Reserve. The area offers activities for children in the traffic city and the playground, outdoor gym and spor equipment are suitable for adults and elders also. Transportable elements of the traffic city enable to create an ice rink in the winter time.

In front of the “House of Kahro” is planned the Square of Fame, which gives a dignified and attractive impression with its celebrity sculptures, flags, water elements and alley. The monument to the founder of the Nõmme, Nikolai von Glehn, is moved from its current position due to its isolation and difficult access to the square. The created design also promotes the emergence of outdoor terraces and provides a pleasant environment for bus waiters.

In the area between Nõmme Ema park and railway station is planned square for recreating outdoor happenings such as markets, concerts etc. While the square is not used for happenings, everyone can play games. The games are both interactive and patterns might also be on concrete.

Nõmmerailway station lies between two parks of which the western one is History park which will introduce Nõmme’s history in addition to classical displays through various installations, interactive solutions and applications in smartphones. Restored road network is based on the orthophoto from 1929. Playground is planned in the western part of the park. The park on the other side of the railway station is sport park for elders, the equipment is also suitable for medical gymnastics.

M 1:1000

VÄLIJÕUSAAL

JALAKÄIJATE SILD

LIIKLUSLINNAK/UISUPLATS

MAA-ALUSE PARKLA SISSEPÄÄS

INIMESTE VÄLJAPÄÄS PARKLAST

MAA-ALUSE PARKLA PIIR

NÕMME TURG

HOONE

NÕMME KULTUURIKESKUS

KAHRO MAJA

MUINSUSKAITSEALUNE HOONE

KUULSUSTE VÄLJAK

NÕMME KESKUS

PRITSUMAJA

NÕMME EMA PARK

MÄNGUDE PLATS/
ÜRITUSTE PLATS

EAKATE VIRGESTUSPARK

NÕMME JAAM JA MUUSEUM

AJALOO LINE PARK

MÄNGUVÄLJAK

RAUDTEE

TTÜ INSENERITEADUSKOND		BAKALAUREUSETÖÖ	LEHTI: 1 / 1
KOOSTAJA: KRISTELLA JURKATAMM	23.05.2018	KIJUNDUSPLAAN	
JUHENDAJA: SILVER RIISALO	23.05.2018		
EHITUSE JA ARHITEKTUURI INSTITUUT		NÕMME JAAMA, KESKUSE NING TURU ÜMBRUSE PLANEERING	

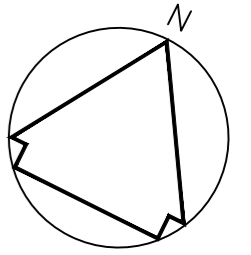

TINGMÄRKIDE TÄHENDUSED:

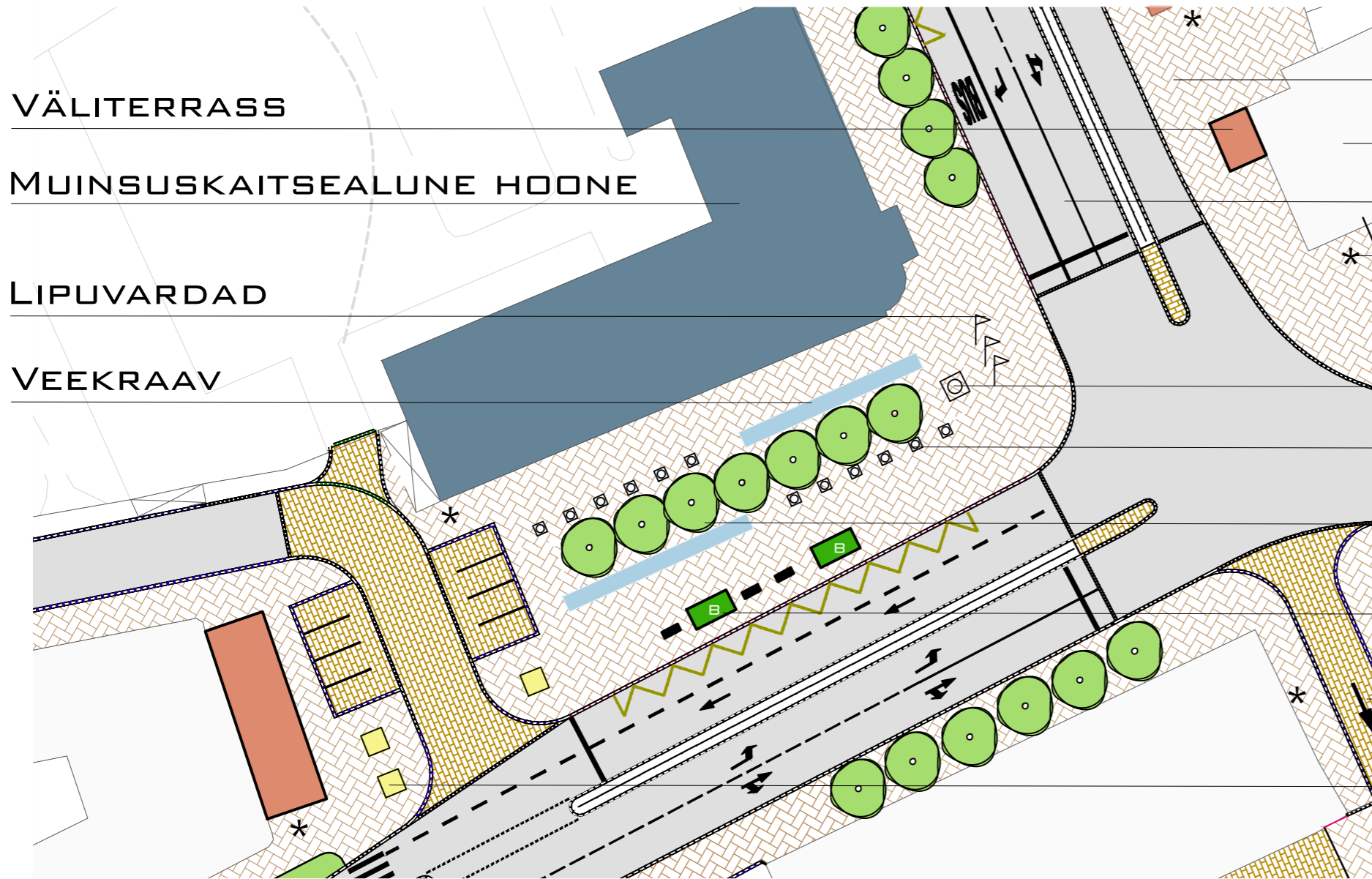
- I VÄÄRTUSKLASSI HALJASTUS
- II VÄÄRTUSKLASSI HALJASTUS
- III VÄÄRTUSKLASSI HALJASTUS
- IV VÄÄRTUSKLASSI HALJASTUS
- V VÄÄRTUSKLASSI HALJASTUS
- 2 ILEX HALJASTUSE KOOSTATUD HINNANGU HALJASTUSLIKU OBJEKTI NUMBER
- 2. HALJASTUSLIKU OBJEKTI NUMBER
- X RAIESSE MINEV HALJASTUSLIK OBJEKT

MÄRKUSED: 1) PLAANI KOOSTAMISE ALUSEKS ON VÕETUD ILEX HALJASTUS OÜ KOOSTATUD TÖÖ
 2) HALJASTUSLIKUD OBJEKTID, MILLE NUMBER ON PUNKTIGA, ON HINNATUD KÄESOLEVA TÖÖ AUTORI POOLT SULEV JÄRVE ABIGA. HALJASTUSLIKUD OBJEKTID, MILLE NUMBER ON ILMA PUNKTITA, ON HINNANUD JANA TULK ILEX HALJASTUS OÜST.

ILEX Haljastus	Objekt: PÄRNU MNT, NÕMME KESKUSE RISTMIK	TTÜ	TTÜ INSENERITEADUSKOND	BAKALAUREUSETÖÖ	LEHTI: 1 / 1
Joonis: PUITTAIMEDE HALJASTUSLIKU HINNANGU SKHEEM	Töö nr: 110/2017	KOOSTAJA: KRISTELLA JURKATAMM	23.05.2018	DENDROLOOGILINE HINNANG	
Asukoht: Pärnu mnt, Nõmme keskus, Nõmme linnaosa, Tallinn, Harjumaa	Kuupäev: 10.07.2017.a	JUHENDAJA: SILVER RIISALO	23.05.2018		
Koostas: Jaana Tulk, diplom nr LC 002034, tel +372 565 778 899, e-post: jaana@ilex.ee	EHITUSE JA ARHITEKTUURI INSTITUUT		NÕMME JAAMA, KESKUSE NING TURU ÜMBRUSE PLANEERING		
Joonistas: Jaana Tulk, diplom nr LC 002034, tel +372 565 778 899, e-post: jaana@ilex.ee					

M 1:500

VÄLITERRASS

MUINSUSKAITSEALUNE HOONE

LIPUVARDAD

VEEKRAAV

JALAKÄIJATE ALA (SILLUTISKIVI)

OLEMASOLEV HOONE

SÕIDUTEE (ASFALKATE)

RATTAHOIDJA

VON GLEHNI KUJU

KUULSUSE SKULPTUUR

PLANEERITAV PÄRNAALLEE

BUSSIOOTEPAVILJON

SÕIDUTEE (SILLUTISKIVI)

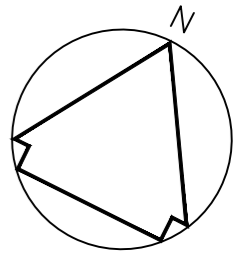
ISTUTUSKAST

MÄRKUSED:

NIKOLAI VON GLEHNI KUJU TEISALDATAKSE TEMA ERALDATUSE TÖTTU KUULSUSTE VÄLJAKULE. HÄÄLETUSE TEEL VALIVAD NÖMMELASED VÄLJA TUNTUD TEGELASED, KELL

E SKULPTUURID PÜSTITAKSE GLEHNI KÕRVALE VÕI PINKIDELE ISTUMA. VEEKRAAVID ON TULETUS LEGENDIST, MILLE KOHAELT TAHTIS VON GLEHN MUSTAMÄE NÕLVA ALLA SADAMAT RAJADA.

	TTÜ INSENERITEADUSKOND		BAKALAUREUSETÖÖ	LEHTI: 1 / 1
	KOOSTAJA: KRISTELLA JURKATAMM	23.05.2018	VÄLJAVÕTE: KUULSUSTE VÄLJAK	
JUHENDAJA: SILVER RIISALO	23.05.2018			
EHITUSE JA ARHITEKTUURI INSTITUUT			NÕMME JAAMA, KESKUSE NING TURU ÜMBRUSE PLANEERING	

M 1:500

NÕMME EMA SKULPTUUR

NÕMME EMA PARK

OLEMASOLEV PUU

OLEMASOLEV HOONE

MÄNGUMUSTRID TEEKATTES

INTERAKTIIVSED MÄNGUD

RATTAHOIDJA

MUINSUSKAITSEALUNE HOONE

PLANEERITAV PÄRNAALLEE

ISTEPINK

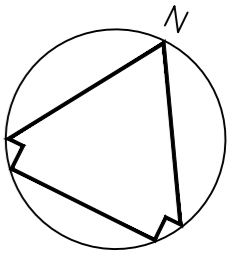
PLANEERITAV
PÄRNAALLEE

ISTUTUSKAST
RATTAHOIDJA

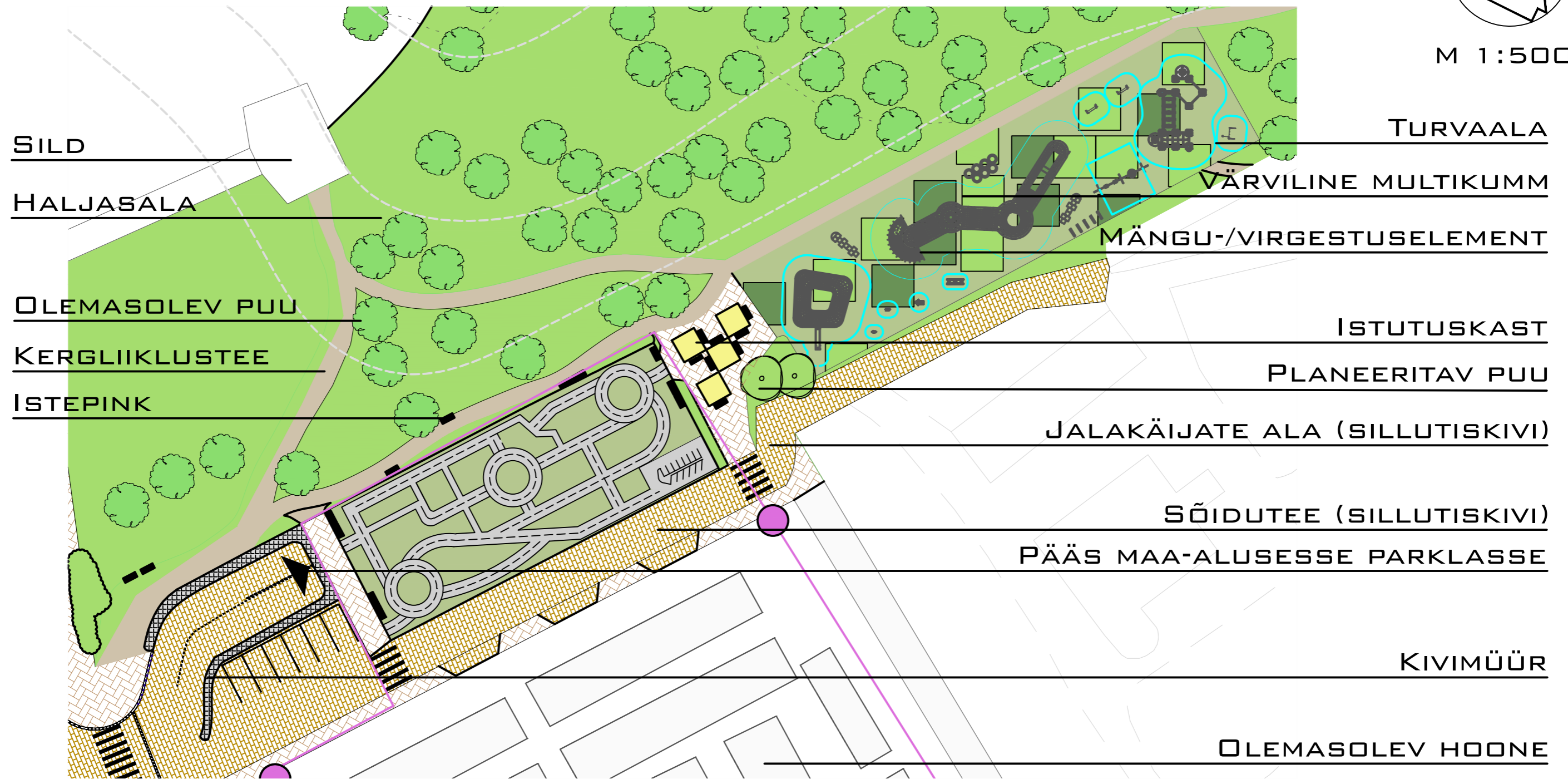
MÄRKUSED:

AUTOLIIKLUSEST EEMAL JA ERALDATUD PLATSIL ON VÕIMALIK KORRALDADA ERINEVAID ÜRITUSI, PAIGALDADA AJUTINE LAVA. NING AJAL, KUI PLATSIL MIDAGI EI TOIMU, SAAB MÄNGIDA ERINEVAID MÄNGE (MALE, KEKS, LABÜRINDID JNE). MÄNGUDE MUSTRID ON LAOTUD TÄNAVAKATTESSE NING OSAD REAGEERIVAD KA PUUTELE, RASKUSELE JA VALGUSELE.

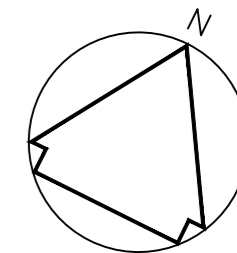
	TTÜ INSENERITEADUSKOND	BAKALAUREUSETÖÖ	LEHTI: 1 / 1
KOOSTAJA: KRISTELLA JURKATAMM	23.05.2018	VÄLJAVÕTE: ÜRITUSTE/MÄNGUDE PLATS	
JUHENDAJA: SILVER RIISALO	23.05.2018		
EHITUSE JA ARHITEKTUURI INSTITUUT		NÕMME JAAMA, KESKUSE NING TURU ÜMBRUSE PLANEERING	

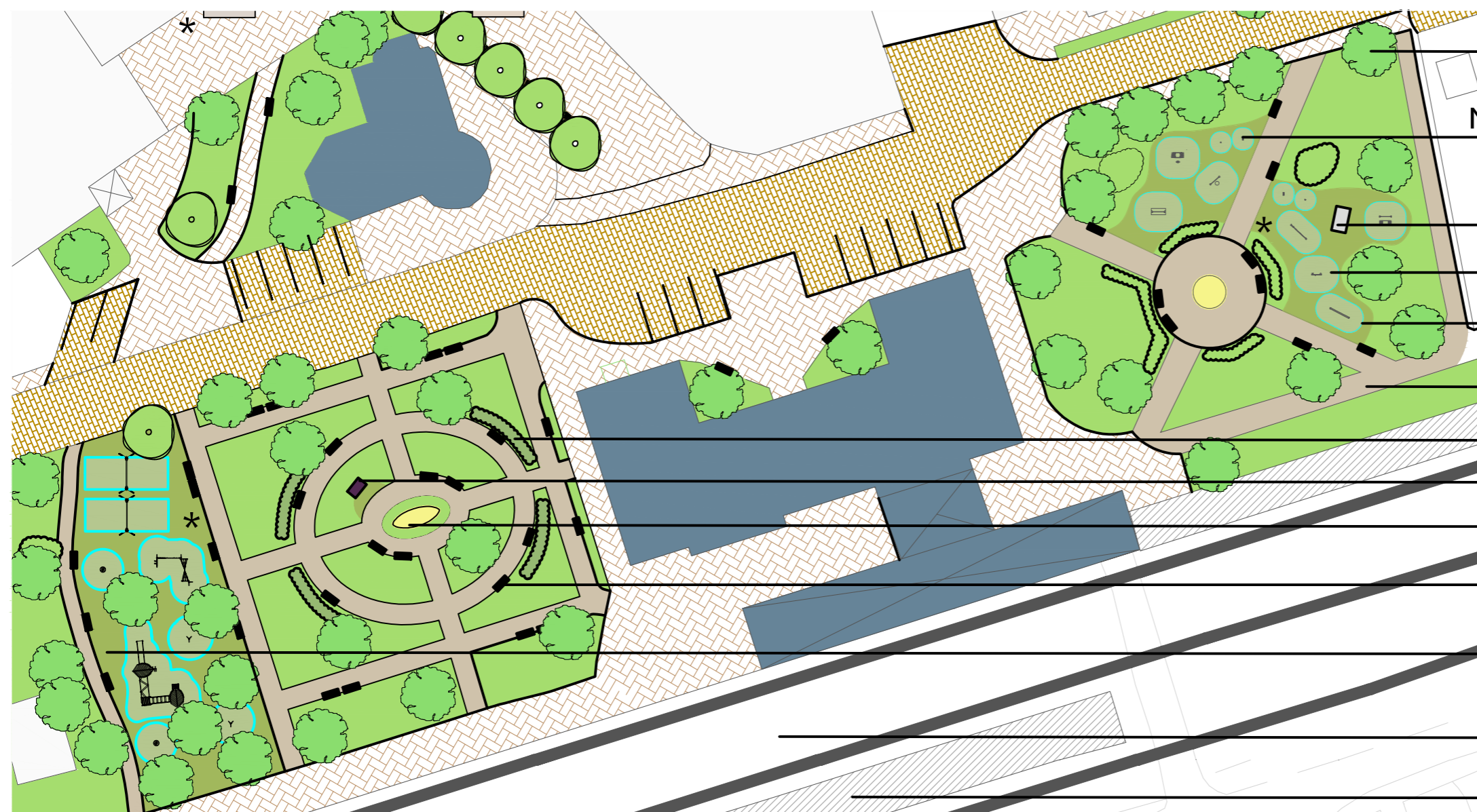
M 1:500

TTÜ INSENERITEADUSKOND		BAKALAUREUSETÖÖ	LEHTI: 1 / 1
KOOSTAJA: KRISTELLA JURKATAMM	23.05.2018	VÄLJAVÕTE: LIIKLUSLINNAK/UISUPLATS JA MÄNGUVÄLJAK	
JUHENDAJA: SILVER RIISALO	23.05.2018		
EHITUSE JA ARHITEKTUURI INSTITUUT		NÕMME JAAMA, KESKUSE NING TURU ÜMBRUSE PLANEERING	

M 1:500

◻ OLEMASOLEV PUU

▬ MÄNGU-/VIRGESTUSELEMENT

▬ PINKSILAUD

▬ MULTIKUMM

▬ TURVAALA

▬ PARGITEE (SÕELMEKATE)

▬ PLANEERITAV PÕÖSAS

▬ MEHAANILINE TEATER

▬ ISTUTUSALA

▬ ISTEPINK

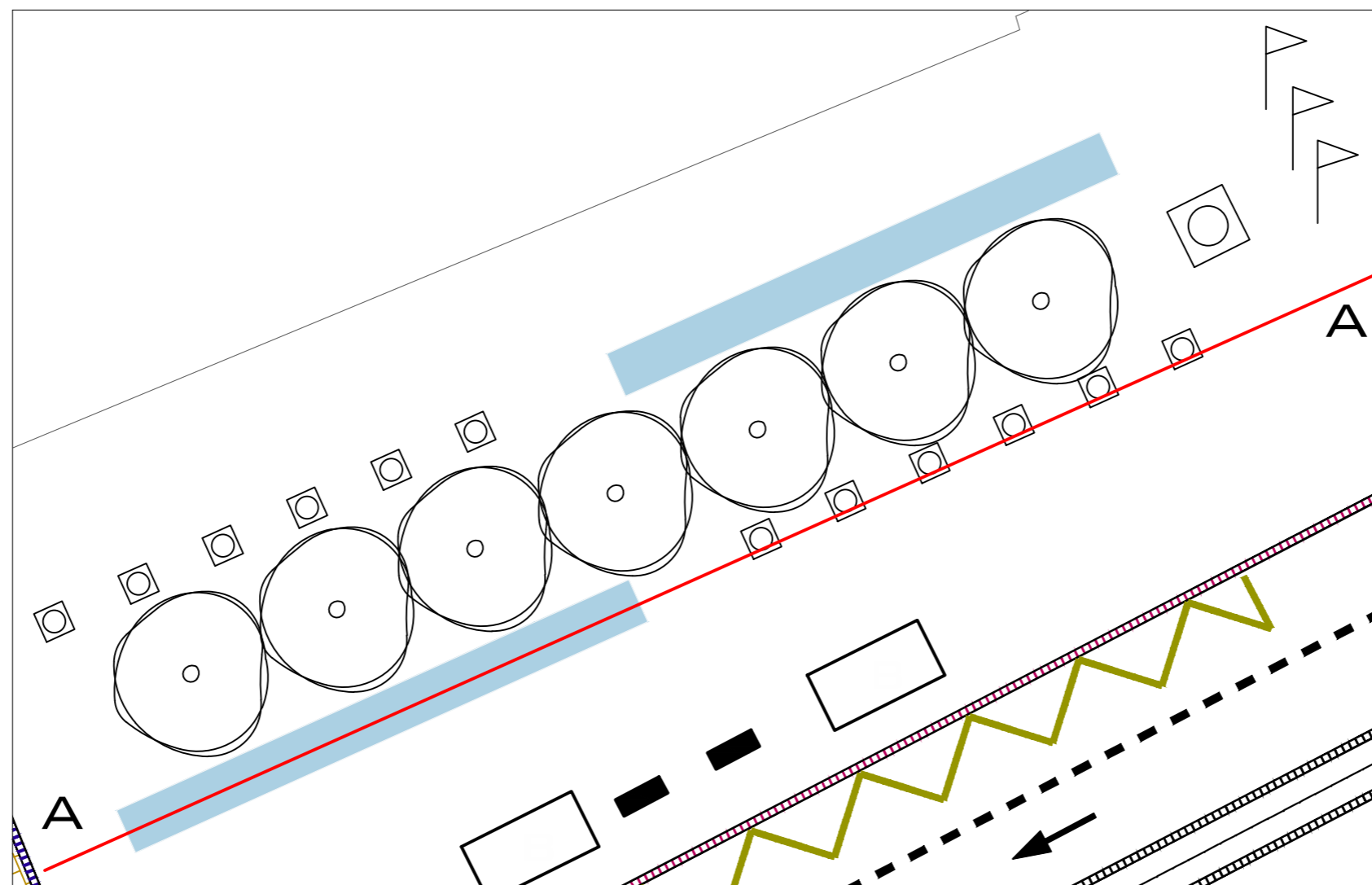
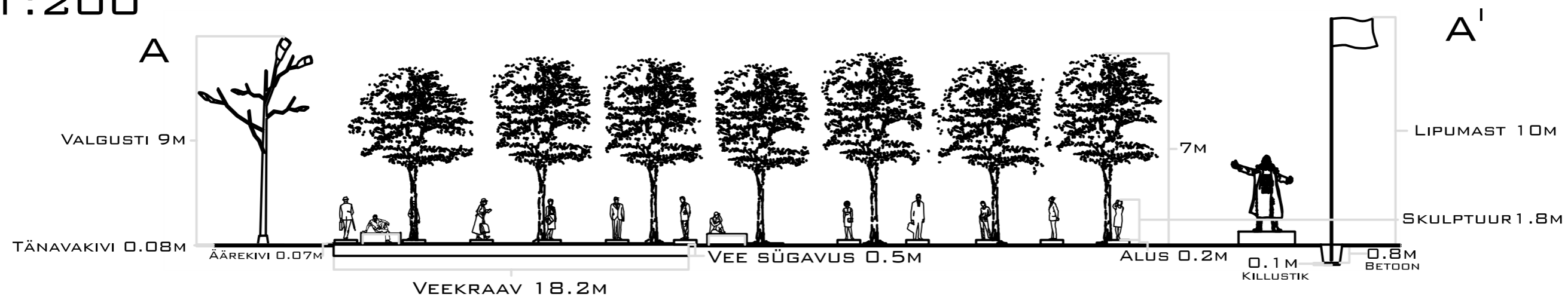
▬ KUNSTMURUKATE

▬ RAUDTEE

▬ RAUDTEEPERROON

 TTU	TTÜ INSENERITEADUSKOND		BAKALAUREUSETÖÖ	LEHTI: 1 / 1
	KOOSTAJA: KRISTELLA JURKATAMM	23.05.2018	VÄLJAVÕTE: AJALOOPARK JA EAKATE VIRGESTUSPARK	
JUHENDAJA: SILVER RIISALO	23.05.2018			
EHITUSE JA ARHITEKTUURI INSTITUUT			NÕMME JAAMA, KESKUSE NING TURU ÜMBRUSE PLANEERING	

M 1:200

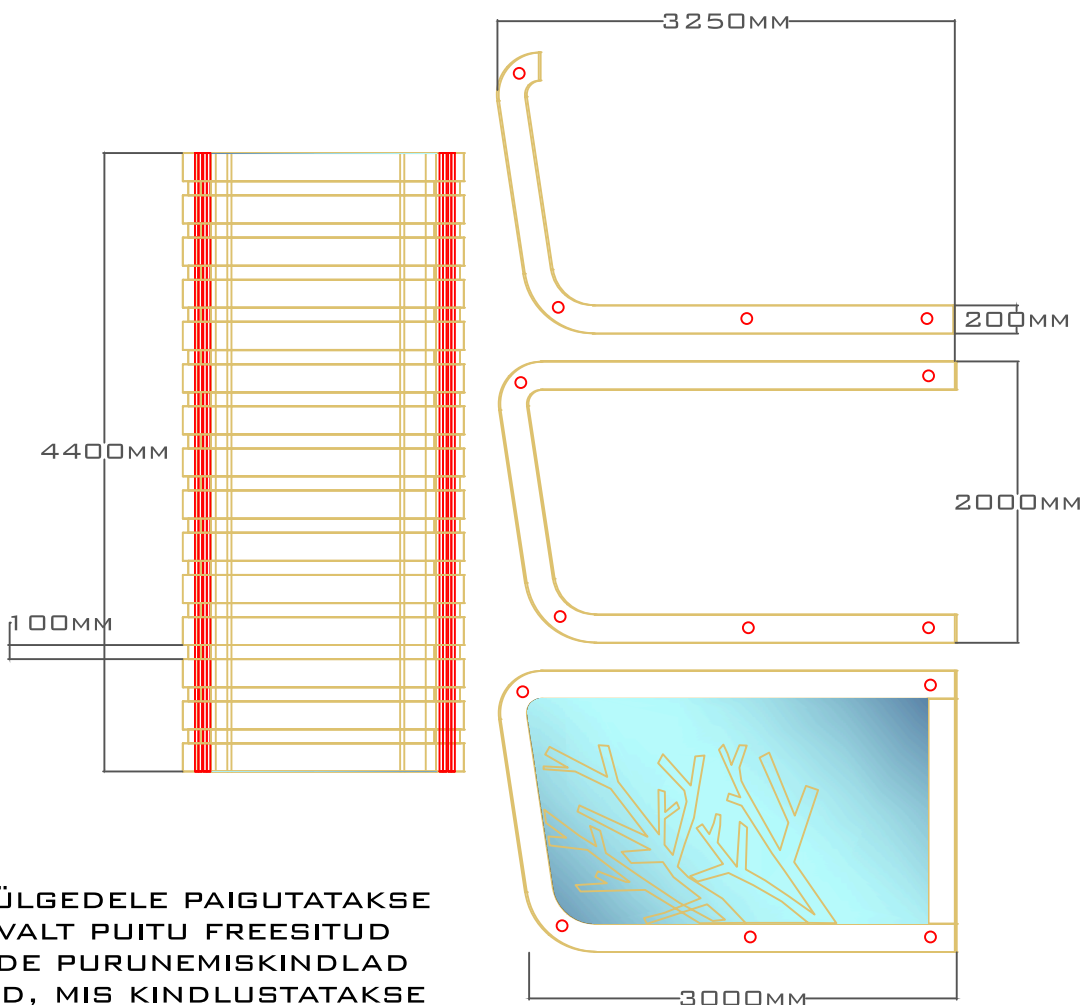
 TTU	TTÜ INSENERITEADUSKOND		BAKALAUREUSETÖÖ	LEHTI: 1 / 1
	KOOSTAJA: KRISTELLA JURKATAMM	23.05.2018		LÕIGE A-A KUULSUSTE VÄLJAK
JUHENDAJA: SILVER RIISALO	23.05.2018		NÕMME JAAMA, KESKUSE NING TURU ÜMBRUSE PLANEERING	
EHITUSE JA ARHITEKTUURI INSTITUUT				

MÄRKUSED:

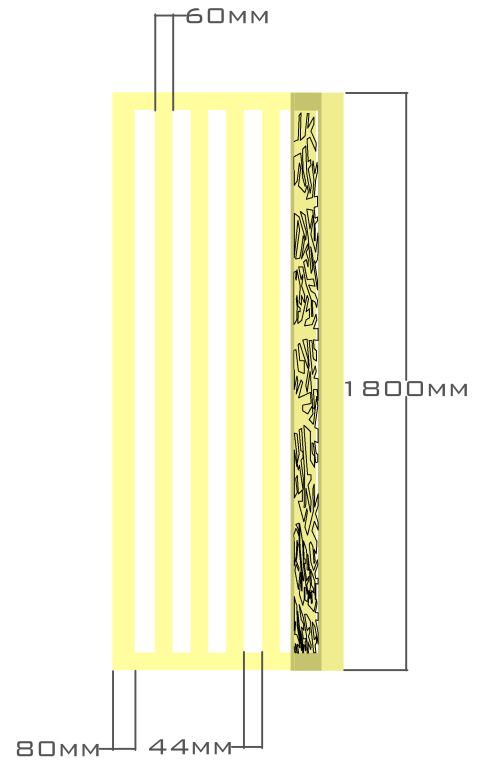
KONSTRUKTSIOON E HITATAKSE PAINUTATUD LIIMPUITPOSTIDEST, MIS MOODUSTAVAD 4400MM PIKKUSE, 2000MM LAIUSE NING 3250MM KÕRGUSE OOTEPAVILJONI. PUIDUST POSTIDE LÄBIMÕÕT ON 200MM NING 100MM. KÕRGUS ÜHEST KÜLJEST 3000MM NING TEISEST 3250MM. POSTE LÄBIVAD 12MM LÄBIMÕÕDUGA KEERMELATID.

POSTID KINNITATAKSE MAAPINNA KÜLGE RETROFIT POSTI KINNITUSEGA, KASUTATAKSE ROOSTEVABU BETOONIANKRUID.

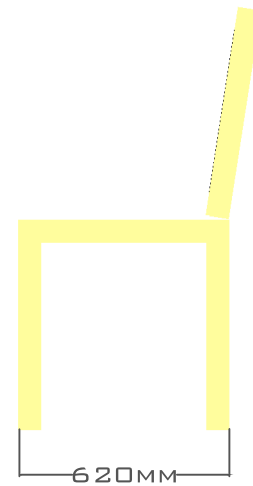
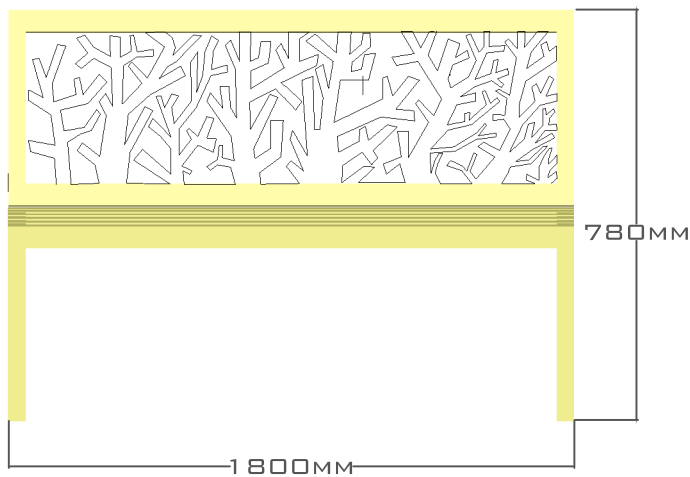
OTSAKÜLGEDELE PAIGUTATAKSE EEELEVALT PUITU FREESITUD SOONDE PURUNEMISKINDLAD KLAASID, MIS KINDLUSTATAKSE PUIDUST KINNITUSLIISTUDEGA, KLAASI PEAL PUUVÕRA MÜSTER PUIDUST.

 TTÜ	TTÜ INSENERITEADUSKOND		BAKALAUREUSETÖÖ	LEHTI: 1 / 1
	KOOSTAJA: KRISTELLA JURKATAMM	23.05.2018	VÄIKEVORMID- BUSSIOOTEPAVILJON	
JUHENDAJA: SILVER RIISALO	23.05.2018			
E HITUSE JA ARHITEKTUURI INSTITUUT			NÕMME JAAMA, KESKUSE NING TURU ÜMBRUSE PLANEERING	

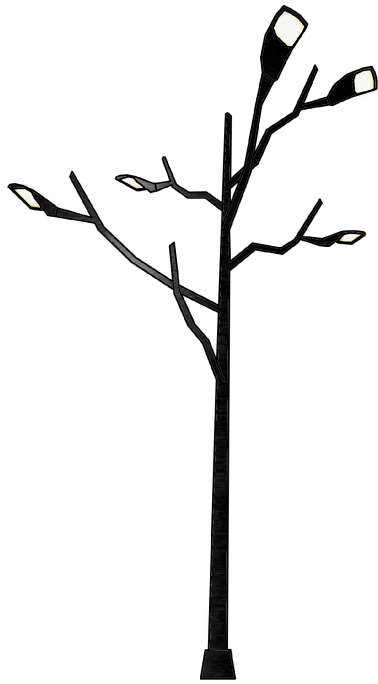

MÄRKUSED:

ISTEPINK ON VALMISTATUD
ILMASTIKUKINDLAST VASTUPIDAVAST
LAKITUD PUIDUST. SELJATOE SISSE ON
LÕIGATUD PUUVÕRA MUSTER.

	TTÜ INSENERITEADUSKOND	BAKALAUREUSETÖÖ	LEHTI: 1 / 1
KOOSTAJA: KRISTELLA JURKATAMM	23.05.2018	VÄIKEVORMID- ISTEPINK	
JUHENDAJA: SILVER RIISALO	23.05.2018		
EHITUSE JA ARHITEKTUURI INSTITUUT		NÕMME JAAMA, KESKUSE NING TURU ÜMBRUSE PLANEERING	

MÄRKUSED:

TUMEDAST ALUMIINIUMIST
LATERNAPOST, LAMBID HARGNEVAD
KUI PUUVÖRAD.

MAA KÜLGE KINNITATUD PUIDUST
RATTAPARKLA JUURED HARGNEVAD
RUUMILISELT, JUURTE VAHELE ON
VÕIMALIK PARKIDA RATAS.

	TTÜ INSENERITEADUSKOND	BAKALAUREUSETÖÖ	LEHTI: 1 / 1
KOOSTAJA: KRISTELLA JURKATAMM	23.05.2018	VÄIKEVORMID- TÄNAVAVALGUSTI, RATTAPARKLA	
JUHENDAJA: SILVER RIISALO	23.05.2018		
EHITUSE JA ARHITEKTUURI INSTITUUT		NÕMME JAAMA, KESKUSE NING TURU ÜMBRUSE PLANEERING	

VAADE KUULSUSTE VÄLJAKULE LÕUNAST

VAADE ÜRITUSTE/MÄNGUDE PLATSILE LÕUNAST

TTÜ INSENERITEADUSKOND

BAKALAUREUSETÖÖ

LEHTI:

1 / 1

KOOSTAJA:
KRISTELLA JURKATAMM

23.05.2018

JUHENDAJA:
SILVER RIISALO

23.05.2018

VAATED- KUULSUSTE VÄLJAK,
ÜRITUSTE/MÄNGUDE PLATS

EHITUSE JA ARHITEKTUURI
INSTITUUT

NÕMME JAAMA, KESKUSE
NING TURU ÜMBRUSE
PLANEERING